Mål och budget år 2017 för Nacka kommun

Rättvist

Demokratiskt

Hållbart

Innehållsförteckning

Nackalistans budget för år 2017	s 3
Tabeller ekonomi totalt	s 5
Övergripande mål	s 5
Tabeller ekonomi totalt	s 7
Särskilda beslut	s 8
Kommunstyrelsen	s 14
Arbets- och företagsnämnden	s 24
Fritidsnämnden	s 27
Kulturnämnden	s 30
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	s 34
Natur- och trafiknämnden	s 39
Socialnämnden	s 44
Utbildningsnämnden	s 48
Äldrenämnden	s 54
Överförmyndarnämnden	s 58
nvesterings- och exploateringsbudget	s 60

Nackalistans budgetförslag för 2017

Förebyggande satsningar för långsiktig hållbarhet

Utveckling av demokratin för öppenhet och mångfald

Kultur och fritid för alla åldrar i alla kommundelar

Miljöhänsyn i mat, byggande, transporter, natur

Bostäder för alla plånböcker

Ökat inflytande på beslut och planer för Nackas medborgare

Bevarande av Nackas karaktär

Bra grundskolor i alla större tätorter

Minskat trafikkaos genom lägre nivå bebyggelse

Följsamhet till lagar och regler och ekonomi i långsiktig balans

Nackalistans budget för 2017

Nackalistan är ett lokalt obundet parti med öron och ögon för Nacka och för invånarnas behov. Vi värnar det demokratiska inflytandet. De olika delarna av kommunen ska utvecklas i nära och öppen dialog med de boende så att specifika provinsiella förhållanden fångas upp och vägs in. Nybyggnation ska ske i en takt och omfattning som slår vakt om invånarnas livskvalitet. Nackalistan vill bevara Nackas grönområden och se en utveckling av kommunen där fungerande trafiklösningar och bibehållen välfärd värnas. Och med likabehandling av de olika kommundelarna vid likvärdiga satsningar. Välfärden ska värnas för Nackas medborgare.

Budget i Nacka för ökat invånarinflytande, grön miljö, välfärd och en bevarad karaktär

Vi i Nackalistan är oroade över det ekonomiska läget. Kortsiktiga ekonomiska perspektiv dominerar över långsiktigt hållbar ekonomi. Det ekonomiska underskottet beräknas växa och fortsatta effektiviseringar ska göras i verksamheter som redan har effektiviserats varje år.

Nackalistans budgetförslag anger inriktningen för dagens och framtidens Nacka med ett större inflytande för medborgarna som bor i kommunen och för de som precis har flyttat hit. Nackalistan vill bevara och utveckla de kvaliteter som redan finns i Nacka och möta de behov och utmaningar som framtiden innebär.

Som utgångspunkt för budgeten har vi Alliansens förslag till budget och underlag. Vi har inte

Därutöver har Nackalistan lagt sina besparings- och volymökningsförslag. Nackalistans skatteförslag för budgeten är 18.63 kr.

Många medborgare oroar sig och ifrågasätter den hastiga omvandling som Nacka genomgår, nu och i flera år framöver. Trafikkaos, minskade grönytor och en förändrad karaktär är några av de effekter som det förväntas resultera i.

Nackalistans vill också bygga nya bostäder men fördelade på en längre tidsperiod så att vägar, trafik och kommunikationer inte belastas för hårt. Nackalistan vill se en minskning av bebyggelsevolymen under den tidsperiod som det nu planeras för.

Stora utmaningar väntar kommunerna kommande år genom de stora befolkningsinflyttningar som pågår. Det ställer stora krav på en förändrad bebyggelseplanering. På byggande av bostäder som människor har råd med, på ökade personalresurser och en ekonomi i balans. Nackalistan tar det uppdraget på allvar och vill verka för sparsamhet och fortsatta satsningar på kommunens kärnvärden, vård-skola-omsorg, en välfärd med god kvalitet.

En budget som inte äventyrar skattebetalarnas pengar, med ordning och reda i planering och rutiner, i nära samverkan med Nackas medborgare och med öppenhet och insyn i god demokratisk ordning. Nackalistan har med detta budgetförslag lagt en förhållandevis låg nivå på satsningar mot bakgrund av de stora utgifter som väntar i en nära framtid.

Andra stora utmaningar är att bevara Nackas grönområden och mångfald till kommande generationer och förbättra miljön. Att ha varsamhet i planering, värna om Allemansrätten och utveckla kommunens mål och budget till fler konkreta mätbara miljömål. Nackas karaktär ska bevaras i kommundelarna och Nackalistan vill att det lokala styret och inflytandet ska öka.

Nacka är redan idag landets 11:e mest befolkningstäta stad/kommun. Att bygga mycket och tätt i de flesta av Nackas tätorter kommer att kraftigt förvandla karaktären i områden från villasamhällen till tät stadsbyggnadskaraktär. Nackalistan vill ha ett bostadsbyggande med ett hundraårsperspektiv och husen ska ha god kvalitet, ekologi och estetik och utformas i samklang med omgivande samhälles karaktär och med inflytande från omkringboende.

Arbete och välfärd för alla

Fler lokala arbetsplatser behöver skapas tillsammans med välfärdsinrättningar som skola, förskola, äldre- och seniorboenden och fritids- och kultursatsningar. Genom att satsa på lokal utveckling av arbetsplatser och välfärd så minskar bilåkandet till arbetsplatser längre bort.

Ett levande lokalt liv med stort medborgarinflytande, en satsning på förbättrad välfärd och en minskning av miljöbelastningen är vad Nackalistan vill ska ske.

Kommunen kan i sin planering göra detta och bidra till att skapa goda förutsättningar för företag och kluster som gynnar en positiv arbetsmarknadsutveckling.

Nackalistans satsningar grundar sig på följande värden:

Rättvisa

Demokrati

Hållbarhet

Tabeller ekonomi totalt miljoner kr Resultaträkning Tabell 1

	Majoritetens förslag	Nackalistans förslag
Miljoner kr	Budget 2017 Mkr	Budget 2017 Mkr
Verksamhetens nettokostnader före avskrivningar	-4 690,3	-4 715,3
Verksamhetens nettokostnader avskrivningar mm	-5 073,6	-5 098,6

Övergripande mål

Nackalistans mål är att Nacka ska vara en kommun med förutsättningar för en god utveckling i alla delar och för alla invånare. Det krävs då att man satsar mer resurser i vissa delar av kommunen. Det är viktigt att bevara Nackas karaktär så att man känner trygghet och trivsel. Vardagliga och länge eftersatta behov behöver satsas mer på och inte bara på nya stora projekt.

Alla medborgare ska behandlas rättvist och lika. Segregationen ska minska genom satsningar på välfärd och genom att bygga bostäder som många invånare har råd att bo i. Byggande av hyresrätter med tomträtt kan vara ett sätt liksom andra satsningar på bostäder till lägre kostnader. Den stora gruppen unga vuxna utan bostad och de många nyinvandrade personerna måste kunna hitta bostäder i Nacka. Skapande av ett kommunalt bostadsbolag kan vara ett av flera viktiga verktyg för att skapa billiga bostäder.

Det finns barn och ungdomar som riskerar utslagning vilket måste motarbetas genom ett större förebyggande arbete. Idag går socialtjänstens budget med underskott och den sociala utvecklingen är oroande med ökat alkohol- och drogmissbruk och psykisk ohälsa bland ungdomar. En stor del av Nackalistans budget handlar om att satsa mer i förebyggande syfte för att på längre sikt få en hållbar social situation och minskade kostnader för utanförskap.

Nacka måste bli en grön och ekologiskt inriktad kommun för att kunna leva upp till de löften som är givna globalt och inom EU till år 2030. Det behövs satsningar på ökad turtäthet i kollektivtrafiken, satsningar på cykel-, gång- och båttrafik som alternativ till biltrafiken. Bilåkandet kommer enligt prognoser att öka i Nacka och därför är det viktigt att främja och satsa på bilpooler och fler laddstolpar. Miljöhänsyn måste vara i fokus vid planeringar och exploateringar och inte komma i sista hand. Fler flerfamiljshus av trä behöver byggas, en långsiktigt hållbar satsning.

Byggnadstakten måste dämpas så att trafiken kan svälja det ökande antalet invånare. Planering av ny bebyggelse och trafikens möjligheter till framkomlighet måste alltid samplaneras och stärkas innan jätteplaner skrivs under.

Demokratin behöver värnas och stärkas. Nacka måste erbjuda sina medborgare öppna nämnd- och kommunstyrelsesammanträden så att medborgaren har möjlighet att få insyn och ta del av debatt och argument inför beslut. Öpppenhet och insyn måste öka. Svar på medborgarnas kontakter måste ges omgående i enlighet med lagkrav.

Det behövs mer inflytande genom lokala råd i tider när Nackas invånarantal ökar kraftigt så att besluten förankras och bearbetas demokratiskt och delaktigheten från invånare, föreningsliv och övriga ökar. Vid planering av nya bostadsområden ska invånarnas inflytande finnas med redan från start.

Säkerheten vid kriser orsakade av faktorer i omvärlden måste höjas. Till säkerheten räknas erbjudande om bostäder på kort tid till flyktinggrupper. En fungerande polissituation i Nackas olika delar med kunskap om lokala förhållanden behöver komma till. En fråga som Nackalistan har drivit sedan start.

Den ekonomiska situationen för morgondagens och framtidens Nacka måste hanteras långsiktigt i en framtid med ökande kommunala utgifter och minskad skattekraft. En mindre del av Nackas fastigheter kan säljas med perspektivet att investera i ny mark och byggande till bostäder eller välfärdsinrättningar. Om man bara säljer ut välfärdsfastigheter för att hyfsa till budgeten för kommande år så riskerar ökade hyresnivåer längre fram att riskera den tidens budget och välfärd.

Det behövs en satsning på löner så att kvaliteten i verksamheterna kan bibehållas. En lägre nivå än löne- och prisindex kräver ytterligare effektiviseringar i verksamheter vilket kan bli svårt med en ökad befolkning och deras behov. Det behöver rekryteras välutbildad personal inom bristyrken för att kunna bibehålla konkurrenskraften gentemot övriga arbetsgivare. Andelen konsulter behöver ses över och andelen tjänstemän öka så att helhetssyn och kunskapsöverföring kan säkras.

Den kraftiga och hastiga exploateringen av Nacka behöver bromsas och förlängas över tid, ca 30-40 år istället för de 15 år som det nu planeras för. Den ekonomiska och organisatoriska ordningen behöver stärkas och förbättras och eftersatta områden prioriteras. Ursprunglig projektbudget och konsekvensanalyser måste alltid finnas på bordet före beslutsfattande i enlighet med revisorernas återkommande kritik.

Byggandet i Nacka ska göras med omsorg om arkitektoniska värden, om miljö och med ett hundraårsperspektiv. Med en bromsad byggnadstakt ges det andrum som behövs för att hinna skapa en långsiktigt bostadsmiljö med goda värden.

Tabeller ekonomi totalt

Resultaträkning miljoner kr Tabell 1

Miljoner kr	Majoritetens förslag budget 2017	Nackalistans förslag budget 2017
Skatteintäkter (inkl. avräkning)	5 184	5 184
Generella statsbidrag och utjämning	-105	-105
Summa	5 079	5 079

Verksamhetens nettokostnader före avskrivningar och realisationsvinster

Miljoner kr Tabell 2

Miljoner kr	Majoritetens förslag budget 2017	Nackalistans förslag budget 2017
	Budget 2017	Budget 2017
Kommunstyrelsen	-136,3	-135,3
Arbets- o.företagsnämnden	-177,8	-176,8
Fritidsnämnden	-146,2	-148,2
Kulturnämnden	-135,1	-139,1
Miljö-o.stadsbyggnadsnämnden	-31,9	-33,8
Natur-o.trafiknämnden	-235,1	-243,8
Socialnämnden	-717,8	-723,5
Utbildningsnämnden	-2710,7	-2712,9
Äldrenämnden	-775,1	-777,1
Överförmyndarnämnden	-7,6	-8,1
Summa nämnder	-5 073,6	-5 098,6
verksamheter	-383,3	-383,3
Totalt	-4690,3	-4715,3
Pensioner	-85	-85
Statsbidrag	93	93
Avvecklingskostnader	-5	-5
Internränta	91	91
anläggningstillgångar		
Avskrivningar	225	225
Exploatering, realisationsvinster	64	64
- Expressioning, realisations viriater		
Summa	383	383

Särskilda beslut

Kommun och kommunstyrelse

- 1) Att övergripande mål för Nacka kommun fastställs enligt Nackalistans förslag
- 2) Att skattesatsen för år 2017 fastställs till 18.63, samma skattesats som för 2016 i Nacka
- 3) Att partistöd per mandat fastställs med oförändrat belopp jfr med tidigare år
- 4) Att partierna erhåller grundstöd med 110 000 kr per parti och år
- 5) Att arvodena till fritidspolitiker ökas med 10% för att utjämna skillnaderna till oppositionsråd
- 6) Att arvodena till kommunal-/oppositionsråd fryses vid 2016 års nivå
- 7) Att sekreterartjänster till kommunalråd slopas
- 8) Att Kommunstyrelsen och Miljö- och stadsbyggnadsnämnden utökas till 15 ledamöter och 15 ersättare samt att övriga nämnder ökas från 10 till 11 ledamöter och från 10 till 11 ersättare
- 9) Att samtliga partier som är representerade i kommunfullmäktige ges en insynsplats i en nämnd där partiet inte är representerat med yttranderätt och rätt att anteckna mening till protokollet
- 10) Att utreda en sammanslagning av fritids- och kulturnämnden
- 11) Att utveckla kvalitetsmåtten så att de ger en verklighetsbild som bättre åskådliggör de de starka och svaga sidor som verksamheteten har
- 12) Att samtliga nämnders sammanträden ska vara öppna för allmänheten med undantag för sekretessärenden
- Att alla väsentliga ärenden ska tillställas samtliga partier från start för vidare hantering och beslut.
- 14) Att samtliga partier representerade i Kommunstyrelsen ska ha plats i Kommunstyrelsens arbetsutskott, KSAU, och stadsutvecklingsutskott KSSU
- 15) Att tjänstehandlingars underlag ska vara i enlighet med vad revisorer har önskat och med tydligt och kvalitetssäkrat faktaunderlag
- Att tjänstehandlingar ska vara läsbara och lättförståeliga för flertalet medborgare
- 17) Att kommunens ekonomiska satsningar ska ske med största varsamhet och med långsiktighetsperspektiv

- 18) Att systemet med gatukostnader tas bort och nya planer för förnyelseområden arbetas fram mot bakgrund av borttagandet
- 19) Att verksamhetsmål och nettodriftbudget för kommunstyrelsen fastställs enligt Nackalistans förslag
- 20) Att fastställa budget för exploateringsverksamheten och investeringsprojekt för Kommunstyrelsen år 2017 enligt Nackalistans förslag
- 21) Att kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda lokala råd i Nackas fyra stora delar
- 22) Att kommunal mark som ska bebyggas ska upplåtas med tomträtt i högre grad än under 2016
- 23) Att försäljning av kommunens mark bara ska ske efter en noggrann och demokratiskt öppen prövning av andra alternativ
- 24) Att privat och kommunalt anställd personal har samma meddelar- och offentlighetsprincip
- 25) Att kommunen ska köpa in mark för framtida behov av egen exploatering
- 26) Att ingen intressent ska uteslutas vid upphandling som kan uppfylla givna kriterier

Arbets- och företagsnämnden

- 27) Att kommunfullmäktige fastställer Nackalistans förslag till driftsbudget, investeringar och mål för år 2017 för Arbets- och företagsnämnden
- 28) Att Arbets- och företagsnämnden inrättar fler feriearbeten hos privata och offentliga arbetsgivare för ungdomar i gymnasieåldern sommaren 2017
- 29) Att Arbets- och företagsnämnden tar fram ett program för vägledning in i studier och arbetsmarknad med fokus på unga vuxna men även till hjälp för övriga åldrar
- 30) Att en inventering görs av behovet av gode män och övriga sociala kontakter för flyktingar

Fritidsnämnden

- 31) Att kommunfullmäktige fastställer Nackalistans förslag till driftsbudget för investeringar och mål år 2017 för fritidsnämnden
- 32) Att fastställa budget för exploatering och investering år 2017 för fritidsnämnden enligt Nackalistans förslag
- 33) Att lekplatser och spontanidrottsplatser ska ha ett löpande underhåll och tillsyn

- 34) Att pensionärsföreningar får ökat stöd för sin hälsofrämjande verksamhet
- 35) Att behovet av flera idrotts-, lek- och frilutsplatser noga ska följas och planeras för under kommande års befolkningsökning

Kulturnämnden

- 36) Att kommunfullmäktige fastställer Nackalistans förslag till driftsbudget, investeringar och mål för år 2017
- 37) Att fastställa budget för exploatering och investering år 2017 för kulturnämnden enligt Nackalistans förslag
- 38) Att det ska finnas ett kulturhus i varje kommundel med anslag för drift och programverksamhet
- 39) Att Nackas bibliotek ska ha en nivå på media-/litteraturanslag som ligger över medelnivån i riket
- 40) Att barn och ungdomars läsbehov särskilt ska uppmärksammas och andel media ska öka
- 41) Att avgifterna ska minska för barns och ungdomars deltagande i musik- och kulturskoleverksamheten
- 42) Att kommunen ska öka stödet till och samarbetet med föreningsverksamheten
- 43) Att nämnden ska sträva efter att fördela resurser lika mellan könen inom sina verksamhetsområden
- 44) Att nämnden ska öka samverkan mellan skola och kultur för ökade gemensamma resurser och effektivitet

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

- 45) Att kommunfullmäktige fastställer Nackalistans förslag till driftsbudget för , investeringar och mål för år 2017 för miljö- och stadsbyggnadsnämnden
- 46) Att kommunfullmäktige fastställer budget för exploateringsverksamheten och väsentliga investeringsprojekt för Miljö- och stadsbyggnadsnämnden enligt Nackalistans förslag för 2017
- 47) Att kommunen verkar för att en större procentandel hyresrätter och smålägenheter byggs till kostnader som många invånare har råd med
- 48) Att kommunen verkar för att kollektiv-, gång- och cykeltrafik prioriteras i ny och gammal bebyggelseplanering i Nacka
- 49) Att kommunen verkar för bevarande för att större och mindre skogsområden bevaras och att det till största delen byggs på redab ianspråktagen mark

- 50) Att kommunen verkar för miljövänligt byggande med stort inslag av närbelägna grönområden och stora gårdar med solinsläpp till gagn för barns och vuxnas hälsa
- 51) Att kommunen verkar för en minskad exploateringsgrad i förnyelseområden och i övriga områden så att kollektivtrafik och samhällsfunktioner hinner ikapp befolkningsökningen
- 52) Att kommunen verkar för att samarbetet mellan tjänstemannagrupper inom miljöoch stadsbyggnadsverksamheten och natur- och trafiknämndens verksamhet styrs upp och förbättras så att all information från de båda verksamheterna finns lätt tillgänglig för tjänstemän och politiker inför beslutsfattande.

Natur- och trafiknämnden

- 53) Att kommunfullmäktige fastställer Nackalistans förslag till driftsbudget och mål år 2017 för natur- och trafiknämnden
- 54) Att kommunfullmäktige fastställer budget för exploateringsverksamheten och väsentliga investeringsprojekt för natur- och trafiknämnden enligt Nackalistans förslag för år 2017
- 55) Att kommunen verkar för att förbättra framkomligheten i trafiken på kort och på lång sikt i Nackas alla delar
- 56) Att kommunen verkar för att genom sina organ öka andelen kollektivtrafikresenärer och –förbindelser
- 57) Att kommunen verkar för att i samband med nya kustnära bostadsområden snarast utreda och planera för utökade pendelbåtslinjer i samverkan med landstinget
- 58) Att kommunen verkar för att prioritera grusvägars bevarande och minska andelen hårdgjorda ytor för bevarad landskapskaraktär och ökad naturlig dagvattenrening
- 59) Att kommunen verkar för tillskapande av en naturligt renande vattenanläggning/vattenpark med meandrar vid tillflödet till Ältasjön mot bakgrund av ökad bebyggelse hårdgjorda ytor för motverkande av föroreningar och förbättrad vattenstatus
- 60) Att kommunen verkar för att samarbetet mellan tjänstemannagrupper inom miljöoch stadsbyggnadsverksamheten och natur- och trafiknämndens verksamhet styrs upp och förbättras så att all information från de båda verksamheterna finns lätt tillgänglig för tjänstemän och politiker inför beslutsfattande

Socialnämnden

61) Att kommunfullmäktige fastställer Nackalistans förslag till driftsbudget, investeringar och mål för år 2017 för socialnämnden

- 62) Att kommunfullmäktige fastställer Nackalistans förslag till ökade kvalitetskontroller och uppföljning
- 63) Att kommunfullmäktige fastställer förslag om ökade satsningar på förebyggande insatser för barn och unga
- 64) Att kommunfullmäktige inför lokalt förankrade socialsekreterare på fältet i kommundelarna
- 65) Att alla medborgare har rätt till tak över huvudet och att planering av boende görs mot bakgrund av detta

Utbildningsnämnden

- 66) Kommunfullmäktige fastställer Nackalistans förslag till driftsbudget, investeringar och mål för år 2017 för utbildningsnämnden
- 67) Kommunfullmäktige beslutar att avsätta medel för att stärka kvaliteten i skolbiblioteken
- 68) Kommunfullmäktige beslutar att höja checknivåerna för skola, gymnasium och förskola
- 69) Kommunfullmäktige beslutar att öka arbetet mot nätmobbning genom ett övergripande anslag
- 70) Kommunfullmäktige beslutar att minska matsvinnet på skolor och förskolor

Äldrenämnden

- 71) Att kommunfullmäktige fastställer Nackalistans förslag till driftsbudget, investeringar och mål för år 2017 för äldrenämnden
- 72) Att kommunfullmäktige fastställer Nackalistans förslag till ökad checknivå inom äldrenämndens verksamhet
- 73) Att maten så långt möjligt ska lagas på plats hos de boende, vara aptitretande, näringsrik och välsmakande
- 74) Att personalen ska följa upp hur de äldre äter och dricker så att inga bristsjukdomar uppstår
- 75) Att personalen noga ska följa medicineringsnivån så att inga överförskrivningar uppstår
- 76) Att föreningslivet för äldre gynnas och stöds som den stora sociala och hälsomässiga resurs den är med bl a mötesplatser i kommundelarna
- 77) Att boenden ska ha nattpersonal på avdelningarna

- 78) Att service och omsorg om de boende ska ha inriktning efter individens och de anhörigas behov och önskningar
- 78) All äldre på demensboende, egna -, och äldreboenden får komma ut i friska luften och på promenad minst en gång i veckan
- 79) Att äldreboenden också ska rekrytera personal med annan språkbakgrund då det finns många boende som har en annan språktillhörighet
- 80) Att årliga kvalitetskontroller och uppföljningar görs och även på plats i verksamheterna

Överförmyndarnämnden

81) Kommunfullmäktige fastställer Nackalistans förslag till driftsbudget, investeringar och mål för år 2017 för överförmyndarnämnden

Verksamhetsmål 2017

- *Öppenhet och demokrati ska utvecklas och förbättras
- *Invånarnas inflytande och möjlighet att påverka ska öka
- *Ordning, tydlighet och objektiva underlag av god kvalitet ska finnas inför beslutsfattande i enlighet med revisorernas påpekanden
- *Nacka ska öka satsningarna på att skydda miljön och öka den naturliga mångfalden
- *Nackas karaktär ska bevaras och bebyggelse ska göras med god planering, vad gäller arkitektur, ekologi och bevarande av grönområden
- *Nybebyggelse ska i högre grad möta invånares behov som har sämre ekonomiska förutsättningar
- *Nya bostäder ska byggas med kvalitet och ett hundraårsperspektiv varav fler med hyresrätt och tomträtt och på ianspråktagen mark
- *Alla kommundelar ska utvecklas och satsas på i relation till behov och befolkningstal
- *Nacka ska vara en jämställd kommun med hjärta för alla
- *Välfärden ska utvecklas och förbättras

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens ansvar är att bereda ärenden och verkställa beslut åt kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att leda och ha uppsikt över kommunens samlade verksamhet samt för arbetsgivarfrågor, näringslivspolitik, fastighets-, och exploateringsverksamhet, långsiktig hållbarhet och trygghet och säkerhet.

Nackalistans inriktning i budgetförslaget för kommunstyrelsen handlar om en bättre och långsiktigt hållbar välfärd genom förebyggande åtgärder, en måttfull utbyggnadstakt med bevarande av Nackas karaktär, utveckling i Nackas alla kommundelar, en hanterbar trafiksituation, minskad negativ miljöpåverkan, fler lokala arbetstillfällen och bostäder och bättre möjlighet för invånarna att påverka processer och ha insyn. Öppenheten och demokratin ska öka i kommunstyrelsen och övriga nämnder.

Kvalitet

Nöjd kundindex är en parameter som mäts i kvalitetsindikatorer är förhållandevis lågt. Värdet 64 ska öka till 67 år 2017. Nöjdhet med inflytande har ett lågt tal, från 46 år 2016 till 50 år 2017. Hur ökningen ska gå till utvecklas inte närmare. Nackalistan har en mångårig erfarenhet av att Nackas invånare/medborgare, inte kunder, är mycket kritiska till bristen på inflytande och inte så sällan, bristen på svar och kontakt enligt offentlighetslagstiftningen och att de hade kunnat vara ökat nöjda med en ökad delaktighet.

Mängden färdigställda bostäder är för många och produceras med en för kort tidsspann. Det ställer stora krav på alla verksamheter i kommunen samtidigt som kommunen ska spara och effektivisera för att ha en ekonomi i balans.

De kvalitetsindikatorer som mäts är inte helt begripliga för en person som inte är insatt i vokabulären. Som exempel kan nämnas indikatorn "Hållbart medarbetarengagemang", vad innebär det och hur mäts det? Gäller det miljöhänseende eller vad? Vad gäller attraktiva livsmiljöer i Nacka så kan Nackalistan resa varningsflagg för indikatorn "Andel Nackabor som är nöjda med framkomligheten". Där förväntas det ske en procentuell förbättring med 2% från det relativt låga värdet på 65 under 2017. Med tanke på dagens trafikproblem och de förseningar som det medför så kan man vara långt ifrån säker på att målet kommer att uppfyllas.

Nöjd kundindex i kommunens lokaler har ett lågt värde, 44% för 2016 och ska upp till 60% år 2017. Det kräver en stor ansträngning och kvalitetsförbättring för att klara och kan vara orealistiskt om inte kraftiga åtgärder sätts in.

Nöjd kundindex i relation till bygglov och miljö ligger på detrelativt låga värdet 63 för år 2016 och ska upp till 70 för 2017. Man kan ana att det är mest kritik mot miljö som

slår igenom, eftersom bygglov är ganska reglerat och effektueras snabbt för de som söker detta. En hypotes är att många planer och exploateringar av för invånarna värdefull miljö, här får ett genomslag.

En parameter som borde finnas med är hur revisorerna ställer sig till olika delar av kommunens verksamheter. En sådan mätning borde ge en mer fullödig bild av tillståndet i kommunen.

En hopslagning av fritids- och kulturnämnderna skulle ge effektivitets- och ekonomisk vinst. I många kommuner är dessa nämnder sammanslagna och i Nacka används delar av personalen till båda nämnderna. Ärendena är förhållandevis få och med en hopslagning kunde större effekt utvinnas från sammanträdena utan att respektive verksamhet blir lidande.

Miljö och bostäder

Kommunstyrelsen ansvarar övergripande för bl a stadsplanering och miljö. Nacka ska ta ansvar för en minskning av den negativa miljöpåverkan i landet och i världen och leva upp till de mål som alla länder har skrivit på som ska gälla fram till år 2030.

En stor del av Nackas miljöbelastning kommer från biltrafiken. Det är inte realistiskt att tro att bilismen kommer att minska eller försvinna i ett nära framtidsperspektiv. Däremot kan bilåkandet över tid minska per invånare genom olika åtgärder som görs där en förbättrad kollektivtrafik är den viktigaste åtgärden. Även med en ny tunnelbanelinje förväntas bilåkandet öka och övriga dämpande åtgärder som fler cykelresenärer och utökning av cykelbanor. Fler laddstolpar ger fler miljövänliga bilar vilket förväntas öka och minska påfrestningen på miljön. Fler resenärer kan också båtpendla med nya miljövänliga och snabbgående båtar från Nackas kuster.

Bostäder ska inte byggas alltför tättbebyggt, i skugglägen eller för högt. Hälsoundersökningar och undersökningar visar att människor har behov av att se natur och grönska, att det finns tillräckligt stora lekytor med solbelysning vid husen för barnen och att det inte är långt till närmaste mindre eller större skogsyta. Grönytefaktorn får inte minskas på och om den gör det så behöver det klimatkompenseras för fullt ut genom ekosystemtjänster.

Bostäder för fler

Kommunal mark ska byggas med upplåtelseformen tomträtt i så stor mängd som möjligt för att skapa billiga bostäder för dem med störst behov av låga boendekostnader. Byggandet ska så om möjligt ske på ianspråktagen mark med närhet till kommunikationer och service. För att ha ett mer åldersvarierat innehåll i bostadsområden behövs bostäder för olika åldrar, studentbostäder, äldre- och seniorbostäder och andra former som t ex kollektivboende och kompislägenheter.

Långsiktigt hållbart byggande

De bostadsområden som ska byggas ska utformas med största omtanke och varsamhet utifrån arkitektoniska, ekologiska och ekonomiska kvaliteter. För att nå dit behövs det en förlängd exploateringstid, ett kompetent och engagerat Skönhetsråd och en övergripande stadsarkitekt med mandat att ha synpunkter. Nackalistan har motionerat om bildandet av ett Skönhetsråd och det behovet är större än någonsin i en tid när byggandet i Nacka ligger i topp i landet.

Byggprocesser med öppenhet och inflytande

Vid planering av nya bostadsområden ska en nära samverkan ske med dagens Nackabor, med närboende i berörda områden, föreningsliv, företagare och övriga intressenter. Redan från start ska de omkringboende engageras och få möjlighet att påverka och tycka till och inte bara underställas färdiga förslag att ta ställning till. Remisstiderna ska vara långa och inte infalla under semesterperioder.

Företag och verksamheter

För att få levande kvarter under dagtid i nuvarande och kommande tättbebyggda västra Sickla behöver det planeras för verksamhets- och företagslokaler i bottenvåningarna. Det blir en förbättrad miljö om Nackabor kan jobba i närområden istället för att åka långa sträckor till Stockholm. Det är viktigt att ställa krav på byggföretagen för att få till en sådan utveckling. Alternativet är en sovstadsliknande tät bebyggelse som rimmar illa med stadsfunktionen.

Överblick över byggande i Nacka

Nackas karaktär i olika delar behöver behållas och förstärkas även i tider när det byggs fort och mycket. Med en minskning i byggnadstakten, som Nackalistan vill, så hinner trafik och människor bättre med i utvecklingen. Man hinner analysera och göra bra val och undvika misstag som begås under stress. Nackalistan säger Ja till området Telegrafberget i Boo, till byggande av studentbostäder med undantag av det i Alphyddan, till byggande i Ektorp, Jarlaberg, Orminge, vid Nya gatan i centrala Nacka, Bergs oljehamn, till byggande i Fisksätra och till byggande i Älta m.m.

Nackalistan säger Nej till delar av planen för Danvikshem, till för tät bebyggelse i delar av Kvarnholmen, till bebyggelse i Ryssbergen, till bebyggelse i Trolldalen, till delar av förtätningen i Nacka strand där naturområden tas i anspråk, till Duvnäs Marina och till förtätningen i Järla industriområde. När vi säger Nej innebär det ofta att delar av en plan är bra men som helhet finns det viktiga bristområden som skulle behöva förändras.

Den rådande planeringstrenden bland arkitekter och stadsplanerare verkar vara att i alltför ofta ha den tättbebyggda staden som förebild, oavsett ett områdes karaktär och kvaliteter. Det riskerar att bli en ny form av miljonprogramsområde med mycket litet stadsliv under dagtid. Nackalistan vill att den nya bebyggelsen som växer fram i Nacka ska gestaltas med stor hänsyn till befintlig bebyggelse och karaktär och skapas i stor samverkan med de omkringboende.

Framkomlig trafik

Trafik och samhällsservice måste samplaneras i takt med byggande och ökande befolkningstal. Nackalistan vill ha en bra och tät kollektivtrafik där gärna nya inslag kommer till som t ex andra former av busstrafik och båtpendling m.m. En förbättrad turtäthet med bussar behövs och är den viktigaste faktorn tillsammans med närhetsprincipen för att fler ska åka kollektivt än med egen bil.

Andelen kollektivresenärer behöver öka. Minskade anslag till kollektivtrafiken gör att kommunen behöver påverka Landstinget till en ökning när Nackas invånarantal kommer att öka kraftigt. På vägen in mot Stockholm har Nacka en getingmidja vilket generar köer och väntetider i trafiken. Med de många samtidiga exploateringar med påverkan på trafiken kommer framkomligheten att försämras ytterligare vilket påverkar människors vardag negativt. Detta sammantaget indikerar att planen med att bygga så mycket på kort tid, och med Slussen och Skurubronsbygget samtidigt, inte var optimal.

Nackalistan har tagit ställning för att det utreds om förutsättning för en Österled/östlig förbindelse. Det som hittills har framkommit vad gäller planering för en tänkt led är att den i så fall skulle trafikeras av kollektivtrafik, spårbunden eller buss, och ev av cyklister också. Geografin i Danviksområdet är en svår faktor för trafiken med den getingmidja som är mot Stockholm. Nackalistan kommer att studera frågan och slutgiltigt ta ställning till en östlig förbindelse när det finns ett mer komplett underlag från utredningen.

Nackalistan har varit positiva till byggande av tunnelbana till Nacka. Vår kritik av detta har gällt bristen på risk-, konsekvens och ekonomiska analyser före beslut inför tecknande av tunnelbaneavtal. En kritik som också har framförts av kommunens revisorer ett flertal gånger. Öppenhet och insyn med konsekvensanalyser är villkor före beslut och tecknande av avtal innan Nackalistan säger Ja.

Förbättringar och fler alternativ till snabbgående kollektivtrafik behövs för Ältaborna. Älta växer mycket snabbt och kollektivtrafiken dit behöver förbättras och ökas.

Nackalistan är emot de individuella kostnaderna som ska betalas för att färdas över den kommande nya Skurubron och anser att Trafikverket enligt det uppdrag som de har, borde betala hela brobygget. Kostnaden för en ny Skurubro beräknas nu till ca 1,5 miljarder kr mot tidigare 857 miljoner kr. Mot bakgrund av att Trafikverket inte har hållit sin del av avtalet för byggande av bron med start år 2014, så borde inte heller Nackas trafikanter påföras denna avgift. En byggstart vid den tidpunkten var villkoret för resenärsbetalningen. Spårtrafik mot Orminge måste planeras för om en ny bro ska byggas. Det behöver analyseras om det behövs att bygga en ny bro med tanke på att trafikströmmen i nuläget flyter på bra. Däremot ska slitna delar av bron självklart lagas och renoveras.

Mot Saltsjöbaden-Fisksätra behövs det utbyggnad av tvåspåriga mötesplatser. Tågen blir alltmer fulla av trafikanter och det gäller att kollektivtrafiken måste vara ett attraktivt alternativ till bilismen för att locka fler resenärer. Att tågen under Slussenbygget inte längre går in till Slussen som var ett villkor från Nacka ärmycket beklagligt. Kommunens ansvar borde nu vara att så långt möjligt påverka SL m fl instanser att på alla sätt underlätta och förenkla processen med omstigning. Här borde också aspekter på väder och funktionsvarianter vägas in.

I Nackas glesbygdsdelar kan nya och mindre bussar lätt kunna ta sig fram och öka mängden bussresenärer. Att så inte sker är märkligt eftersom de finns och är bra kommunikationsalternativ i många länder. Med den kommande förlängningen av en förlängd tvärspårväg till Sickla behövs nya, snabba busslinjer till linjen från Boo. I dagsläget får man åka lokalbuss genom Nacka.

Andra trafikslag som fortfarande är en outnyttjad resurs är att satsa på pendelbåtstrafik från Nackas kuster med miljövänliga, snabbgående båtar. Det verkar som att det nu planeras alltmer för det vilket Nackalistan välkomnar. Den motion som Nackalistan lade angående detta börjar få verkan och det är glädjande att flera partier ser potentialen i båtpendlingen. Förutsättningen är att det kan finansieras via SL-kort.

Gatukostnader

Nej till gatukostnader - så att alla kan bo kvar och slipper betala för vägar som redan finns. De nya ska inte byggas ut till en överstandard, utan de boendes önskemål och behov ska vara styrande, liksom miljö- och trafikhänsyn. Avgifterna för vägar i förnyelseområden ska finansieras över skatt för att motverka en ekonomisk segregation av småhusområden. Många pensionärer och övriga boenden har inte den förmögenhetsmarginal på minst 500 000 kr och mer som krävs. Dessutom har småhusägarna betalat skatt i många år i Nacka och betalat både för den väg som de har och andra vägar i kommunen.

Från att ha finansierat gatuexploateringar med 50% medfinfansiering av fastighetsägarna tar kommunen i de senaste planprojekten ut full kostnadstäckning av fastighetsägarna, 100%. Hur detta kan gå ihop med kommunallagens bestämmelser om likabehandling av kommuninvånarna är svårt att förstå. Kommunens behov av fler invånare och därmed skattebetalare i dessa områden betalas därmed i princip av enskilda fastighetsägare medan kommunen varje år adderar sina skatteinkomster utan att betala för sina krav på en viss standard för vägar, parker och annat.

EU-rätten har kritiserat hur en del svenska kommuner debiterar fastighetsägarna gatukostnader utan att nyttan för den enskilde står i fokus. Nackalistan anser att gatuavgifter i förnyelseområden är att betrakta som en extraskatt och snarast måste bort.

Nacka för alla

Nackalistan vill att Nacka ska ta emot flyktingar som flyr från krigets fasor, i relation till antal invånare och i enlighet med nya lagar och förordningar. Ett hinder är att få fram bostäder som inte är för dyra. Nackalistan vill att den nybyggnation som nu sker ska planeras för denna grupps behov och inte bara för högavlönades.

En annan form av tillgänglighet är den fysiska för personer med olika former av rörelsehinder. Det kan gälla en tillgänglig passage vid Danvikshem, tillgängliga skolor och fritidsanläggningar eller ett tillgängligt stadshus. Nacka behöver öka takten i tillgänglighetsanpassningar i gamla och nya byggnader och verksamhetslokaler.

Är invånarna kunder eller medborgare?

Nacka är en kommun och styrs efter demokratiska principer med folkvalda politiker och demokratiskt valda partier. Det är stor skillnad på styrningen av ett företag med en styrelse. I ett företag kan man se på medborgarna enbart som kunder med de demokratiska begränsningar som den beteckningen innefattar.

Nackalistan vill att medborgarna ska ha större inflytande inför beslut, i planer och i utvecklingstankar. För att nå dit vill Nackalistan förbättra den lokala demokratin genom lokala råd, öppna nämndmöten, att alla partier är företrädda i de demokratiska församlingarna, att alla partier informeras om planer i ett tidigt stadium, att tjänstehandlingarna är skrivet på ett lättförståeligt språk, att exploateringar alltid har med ursprungsbudget, att regler och rutiner följer god revisorssed och att invånare och politiker kan lita på att underlag har riktiga faktaunderlag.

Välfärdens hot och möjligheter

En bra välfärd innebär god kvalitet till en förhållandevis låg kostnad. För att nå dit är det bra att engagera civilsamhället, föreningslivet och kommunala utförare och ha genomarbetade kvalitetskontroller. Det viktigaste är inte vem utföraren är utan vilken kvalitet på välfärd man har och att invånarna har möjlighet till inflytande och insyn.

På sikt kan utförsäljningar, som den tidigare affären med Rikshem och liknande, komma att kosta skattebetalarna mycket genom höga hyresavgifter. Det kan urholka välfärd och kvalitet alternativt innebära höjda skatter eller ytterligare försäljningar av kommunala fastigheter i form av hus och mark. En ökad samverkan inom den offentliga verksamheten behövs med ökad effektivitet och samordningsvinster.

Upphandling

Upphandlingar ska göras med hög kvalitet där parametrar som ekonomisk stabilitet, miljöhänsyn och god kvalitet ska finnas med . Att man får ut mesta möjliga av varje skattekrona. Alla större affärer ska beslutas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen.

Fler kommunala inköp behöver göras från upphandlade producenter för att gemensamt pressa kostnadsnivåer och få den bästa varan till det bästa priset.

Personal

Personalen är den viktigaste faktorn för verksamhetens kvalitet och vara på en nivå i bemötande och innehåll som Nackaborna förväntar sig och har rätt att kräva. I framtiden väntar en utveckling med hårdnande konkurrens vid rekrytering och för att kunna behålla kompetent personal. Därför behövs en övergripande plan och gemensam styrning för att få en samlad bild av morgondagens kompetensförsörjning.

Aktiva satsningar ska göras för att motverka sjukfrånvaron och läget idag är ganska gott vilket är glädjande. Nacka ska vara en attraktiv arbetsgivare där chefer och anställda arbetar i ett bra och sunt klimat. Personal på alla nivåer har goda kunskaper om offentlighetsprincipens innebörd och att säkrar så att visselblåsare inte trakasseras. Arbetets fokus ska vara mot uppdragsgivarna, Nackas skattebetalare och invånare och den demokratiska processen. Taket ska vara högt och olika åsikter måste få komma fram för att verksamheten ska kunna utvecklas.

Demokrati, ordning och reda

För att demokratin ska fungera måste beslut vara transparanta och förståeliga, ordning och reda och att man följer riktlinjer och rutiner som bl a revisorer har påpekat. Ett beslut kan gå en medborgare emot men man ska kunna se att det har gått rätt till och vad som har hänt. Nackalistan anstränger sig för att påtala felaktigheter för att få till en förbättring för medborgaren inom detta område.

Verksamhetsmål 2017

Kvalitet, effektivitet

*En hopslagning av fritids- och kulturnämnden ska ske för ökad effektivitet

Bostäder och planer

- *Nacka ska byggas hållbart, estetiskt, för dem med sämre ekonomiska förutsättningar och med ett hundraårsperspektiv
- *Byggandet ska vara varierat och inte med för höga och tättbebyggda hus
- *Fler hyresrätter ska byggas men även andra upplåtelseformer för dem med sämre ekonomiska förutsättningar
- *Byggnadstakten ska halveras för att bebyggelsen ska hinna göras med omsorg och för att minska trafikstörningar
- *Byggandet ska göras med en större andel tomträtt än idag
- *Nackas karaktär och grönområden ska sparas så långt det går
- *Byggandet ska till största delen ske på redan ianspråktagen mark

- *Grönytefaktor och alternativet ekosystemstjänster ska vara en viktig del i byggprocesser
- *Byggnation ska undvikas i områden där trafikbuller och partikelhalt är hög
- *Grusvägar ska bevaras och vara huvudalternativet där de finns
- *Inflytandet på planer ska vara reellt så att medborgarnas synpunkter och kompetens tas tillvara från start
- *Nackas mark ska inte säljas ut mer än i undantagsfall och om fördelar uppnås i närtid och på sikt
- *Hela Nacka ska leva och satsningar på underhåll och standardhöjningar ska göras i hela Nacka
- *Systemet med avgifter för gatukostnadsersättningar i förnyelseområden ska slopas

Miljö- och klimatpåverkan

- *Förbättra statusen i sjöar med 20% fram till 2025
- *Förbättra statusen i hav i samverkan med andra kommuner, stat och organisationer med 10% fram till 2025
- *Minska asfalteringen av vägar och behållande av den naturliga reningen av dagvatten vid grusvägar med 50% fram till 2020
- *Utsläppen av växthusgaser ska minska till 2020
- *Energiförbrukningen per invånare ska minska med 10% till
- *Grönytefaktorn ska högst minska med 10% fram till 2020
- *Kollektivresandet ska öka fram till 2020 per invånare
- *Användandet av solceller och miljövänliga energialternativ ska öka till 2020
- *Långsiktig hållbarhet ska prägla all nybyggnation, informeras om och ställas krav på
- *Elstolpar ska öka med 20% till 2020
- *Mängden nollenergihus ska öka till 2020
- *Kommunens karaktär vad gäller natur och kultur ska bevaras och underhållas
- *Den biologiska mångfalden och de gröna sambanden ska bevaras

*Buller och partikelhalt ska minska och tas på allvar som ett hälsohot vid all byggnation

Personal och verksamhet

- *En god kvalitet i välfärden med både offentliga och privata anordnare ska finnas
- *Krav på god kvalitet, etik och miljö ska finnas med som parametrar vid upphandlingar
- *Förebyggande och samverkande satsningar ska göras inom alla mjuka nämnder för att minska utslagning
- *Fältassistenter ska finnas i kommundelarna för förebyggande åtgärder mmot social utslagning och problem bland ungdomar
- *Under utbyggnadstiden i Nacka ska undersökningar göras och insatser sättas in mot stressrelaterade sjukdomar bland personal
- *Privat anställd personal i kommunala verksamheter ska ha arbetsvillkor som kommunalt anställd personal vad gäller kollektivavtal

Driftbudgetram 2017

	Budget 2017
Nettokostnad Nackalistans förslag	-135 341 tkr
Skillnad procent mot Majoriteten	-0,7
Majoritetens förslag	-136 341 tkr

Nackalistans driftbudget

•	Öppna nämndmöten i alla nämnder och i kommunstyrelsen	-0,5 Mkr
•	Utredningspott som gäller bl a lokalt inflytande	-1,0 Mkr
•	Höjning checknivån proportionellt skol-, förskole-, äldreverksamhet, fritidshem -	-17,0 Mkr
•	Ökade kostnader för ökat antal nämndledamöter	- 1,0 Mkr
•	Ökade kostnader arvoden fritidspolitiker	- 2,0 Mkr
•	Minskning representation, resor	+2,5 Mkr
•	Minskning kostnader kommunalrådssekreterare	+1,0 Mkr

•	Förbättrade avtal och upphandlingar	+8,0 Mkr
•	Sparförslag minskad omfattning Nacka bygger stad	+ 8,0 Mkr
•	Samverkansvinster nämnder och verksamheter o hopslagning fritids- och kulturnämnd	+3,0 Mkr

- *Minska asfalteringen av vägar och behållande av den naturliga reningen av dagvatten vid grusvägar med 50% fram till 2020
- *Utsläppen av växthusgaser ska minska till 2020
- *Energiförbrukningen per invånare ska minska med 10% till
- *Grönytefaktorn ska högst minska med 10% fram till 2020
- *Kollektivresandet ska öka fram till 2020 per invånare
- *Användandet av solceller och miljövänliga energialternativ ska öka till 2020
- *Långsiktig hållbarhet ska prägla all nybyggnation, informeras om och ställas krav på
- *Elstolpar ska öka med 20% till 2020
- *Mängden nollenergihus ska öka till 2020
- *Kommunens karaktär vad gäller natur och kultur ska bevaras och underhållas
- *Den biologiska mångfalden och de gröna sambanden ska bevaras
- *Buller och partikelhalt ska minska och tas på allvar som ett hälsohot vid all byggnation

Personal och verksamhet

- *En god kvalitet i välfärden med både offentliga och privata anordnare ska finnas
- *Krav på god kvalitet, etik och miljö ska finnas med som parametrar vid upphandlingar
- *Förebyggande och samverkande satsningar ska göras inom alla mjuka nämnder för att minska utslagning
- *Fältassistenter ska finnas i kommundelarna för förebyggande åtgärder mmot social utslagning och problem bland ungdomar
- *Under utbyggnadstiden i Nacka ska undersökningar göras och insatser sättas in mot stressrelaterade sjukdomar bland personal
- *Privat anställd personal i kommunala verksamheter ska ha arbetsvillkor som kommunalt anställd personal vad gäller kollektivavtal

Driftbudgetram 2017

	Budget 2017
Nettokostnad Nackalistans förslag	-135 341 tkr
Skillnad procent mot Majoriteten	-0,7
Majoritetens förslag	-136 341 tkr

Nackalistans driftbudget

•	Öppna nämndmöten i alla nämnder och i kommunstyrelsen	-0,5 Mkr
•	Utredningspott som gäller bl a lokalt inflytande	-1,0 Mkr
•	Höjning checknivån proportionellt skol-, förskole-, äldreverksamhet, fritidshem -	-17,0 Mkr
•	Ökade kostnader för ökat antal nämndledamöter	- 1,0 Mkr
•	Ökade kostnader arvoden fritidspolitiker	- 2,0 Mkr
•	Minskning representation, resor	+2,5 Mkr
•	Minskning kostnader kommunalrådssekreterare	+1,0 Mkr
•	Förbättrade avtal och upphandlingar	+8,0 Mkr
•	Sparförslag minskad omfattning Nacka bygger stad	+ 8,0 Mkr
•	Samverkansvinster nämnder och verksamheter o hopslagning fritids- och kulturnämnd	+3,0 Mkr

Arbets- och företagsnämnden

Arbets- och företagsnämndens ansvar gäller den kommunala vuxenutbildningen, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser och ett samlat ansvar för flyktingmottagningen.

Utvecklingen för mottagande av nyanlända flyktingar går mot ett sjunkande antal för år 2017 jämfört med hösten 2015 och under 2016. Nacka kommun har nu under en period fått ökade erfarenheter av vad flyktingmottagandet kräver i form av utbildning, bostäder och arbetstillfällen. Det gäller att så många som möjligt snart kommer i arbete anpassade till bakgrund och ålder. Ett stort problem är bristen på bostäder till låga kostnader för denna grupp. Den planerade kommande bebyggelsen verkar inte kunna svara mot behovet av bostäder till lägre priser, vare sig då det gäller bostadsrätt eller hyresrätt.

Kommunen kan och bör kunna erbjuda egna platser för arbetsträning och arbete som de som inte har kommit in på arbetsmarknaden kan arbetsträna i. Med goda kontakter med arbetsmarknaden, företag och föreningsliv kan tillfällen till olika former av jobb och arbetsträning öka.

Kvalitet

Andel kursdeltagare inom SFI som har nått godkänt inom ämnet svenska för invandrare behöver öka. Det är en viktig förutsättning för att kunna gå vidare till studier eller jobb. Det behöver finnas mer tydliga regler för deltagande i SFI vad gäller frånvaro och semester för att nå ett bättre resultat och genomströmning. Utvecklingen mot att alltfler behöver ekonomiskt bistånd måste motverkas på olika sätt istället gå mot arbetstillfällen och studier. Ett samarbete behövs med utbildningsnämnd och socialtjänst vad gäller nyttjande av droger, alkohol och utanförskap.

Flyktingsituationen, SFI och studier och mottagande

Nacka behöver öka sitt flyktingmottagande och sina ansträngningar i att skapa bostäder till en rimlig kostnad till de många som idag har svårt att komma in på bostadsmarknaden. Det är en primär trygghetsåtgärd för många nyanlända invånare.

Fördelningen av bostäder för särskilda ska göras i alla delar av kommunen. Information om valideringar av olika utbildningar ska föras ut till de studerande så att de inte i onödan stannar på en nivå där de inte behöver vara. Matchningssystem med arbetsgivare behöver utvecklas. Föreningslivet, gode män och civilsamhället i övrigt är viktiga resurser för att hjälpa nyanlända att komma in och integreras i samhället.

Det är viktigt att snabbt stötta kvinnor att starta i en SFI-utbildning för att lära sig språket och på så sätt få lättare att snabbt komma ut i arbetslivet. Det i sin tur gör att deras barn får det lättare med språk och skolutbildning.

Med de projekt och satsningar som bedrivs är uppföljning, statistik och kvalitetssäkring mycket viktigt så att man ser att verktygen är effektiva och fungerar.

Avtal särskilda boenden

Det är viktigt att inte binda upp boenden i dyra och långvariga avtal för en tillfällig händelse som den tidigare flyktingtillströmningen innebar. Avtalen behöver vara korta och ska inte innebära boenden till en rimlig standard och inte någon överstandard enligt gällande normer. Skattemedel behöver riktas från dyra hotellboenden för personer som inte har något eget boende, till egna kommunalt finansierade boenden. Det är en bättre, mer långsiktig och barnvänligare lösning.

Verksamhetsmål 2017

- Nacka är en ledande arbetsmarknadsaktör i Sverige genom högkvalitativ vuxenutbildning som möter individens, företagens och kommunens behov
- Fler skolungdomar i gymnasieåldern ska erbjudas feriearbete i företag, offentlig verksamhet och föreningsliv för att få arbetsmarknadserfarenhet
- SFI-studerande ska erbjudas praktik inom olika sektorer
- SFI ska ha nivågruppindelning med hänsyn till kunskapsbakgrund
- SFI ska ha tydliga regler för närvaro och frånvaro för elever för att ha effektivitet i undervisning och planering
- Att ta kontakt med hemmavarande kvinnor och erbjuda SFI-utbildning via öppen förskola eller liknande
- Kommunen ska ha beredskap för insatser i samband med flyktingmottagande
- Bostadsavtal för flyktingar ska göras med perspektiv på att situationer snabbt kan förändras
- Standard för flyktingboende ska vara godtagbar och varken ligga över eller under en normalnivå
- Företagare i kommunen har inflytande i hur kommunen utvecklas och i hur stadsplanering sker
- Företagare i kommunen upplever att deras arbete uppskattas, värdesätts och underlättas av kommunen
- Insatserna i AFN är kostnadseffektiva och långsiktigt hållbara

- Utredning görs av förutsättningar för företagskuvöser i kommunens olika delar
- Planering för verksamheter och företag ska göras i de nya bebyggelseområdena

Driftbudget 2017

	Budget 2017
Nettokostnad Nackalistans förslag	-176 756 tkr
Skillnad procent Majoriteten	+0,6
Majoritetens förslag	-177 756 tkr

Nackalistans driftsbudget

• Start utredning förutsättningar för företagskuvöser i kommunens olika delar (se utredningskontot KS)

• Ökade satsningar på feriearbete, praktik SFI -1,0 Mkr

Minskade kostnader f\u00f6rb\u00e4ttrade boendeavtal +2,0 Mkr

Fritidsnämnden

Fritidsnämndens ansvar gäller kommunens fritidsverksamhet och dess utveckling, ett nära samarbete med föreningar och organisationer och stimulering av fritidslivet. Fördelning av ekonomiskt stöd till föreningar som engagerar barn och ungdomar och personer med funktionsvariation. Nämnden ansvarar för frigårdar, anläggningar och byggnader för fritidsverksamhet och för upplåtelse av anläggningar och för folkhälsa för personer under 65 år.

En rik och varierad fritid är en viktig del i många människors liv, hälsa och demokratiska utveckling. Vare sig det är i organiserad form, lek eller som fri utövning. Det gäller för alla åldrar men speciellt viktigt är det för att möta barns och ungdomars rörelsebehov och motverka stillasittande. Fritiden kan också tillbringas på fritidsgårdar med olika utbud, med vuxna och kompisar och för att utvecklas socialt och kunskapsmässigt.

En viktig faktor för att fritiden ska vara jämställd är att anläggningar ligger nära där barn och unga bor så att det är lätt att ta sig dit utan bil. Funktionshindrade ska kunna delta i så många aktiviteter och på så många anläggningar som möjligt och pojkars och flickors val av aktiviteter ska vara jämställda.

Kvalitet

I de kvalitetsparametrar som mäts för fritidsnämndens verksamhet så är det svårt att utläsa något specifikt som sticker ut. Det innebär säkert inte att allt är perfekt utan självklart finns det utvecklingsområden. Det kan bl. a. gälla jämställdhetsområdet och sociala faktorer. Fritidsgårdar har ofta attraherat och varit mest besökta av pojkar. Flickor har dominerat inom dans, ridning och inom kulturnämndens område, musik och bibliotek.

Målet är kanske inte att göra att alla verksamheter exakt lika med en representativitet på 50/50 av engagerade i respektive verksamhet. Däremot att verksamheter i hög grad anstränger sig för att nå pojkar och flickor och de med funktionsvariationer.

En viktig parameter för kvalitet i utbud är var det finns för olika former av anläggningar. Nacka ligger relativt lågt vad gäller andel av t ex fotbollsplaner och en del övriga anläggningar. Det är bekymmersamt om ytterligare idrottsyta ytterligare minskar i Nackas centrala delar till förmån för husbebyggelse samtidigt som befolkningen ökar. Självklart ska användandet ses över men bokningar från föreningar får inte gå ut över allmänhetens nyttjande och fria användning.

Ökande befolkningstal

Vad kommer att behövas av anläggningar och satsningar för att möta ett kraftigt ökat befolkningstal och deras behov av fritidsaktiviteter nu och i framtiden? Var ska idrottsplatser lokaliseras och till den minsta möjliga kostnaden, som nu är målet?

Nackalistan anser att en plan och utredning av förutsättningarna ska resultera i förbättrade resurser till idrottsanläggningar i relation till ett ökat befolkningstal.

Idrott och fritidsverksamhet är viktiga verktyg för att nyanlända barn och unga från länder i krig kan komma in och integreras i samhället och känna gemenskap. Nackalistan vill att föreningslivet inom idrott och kultur får i uppdrag att ta kontakt med nyanlända barn och unga vuxna med erbjudande om att ta del av utbudet.

Alla kommundelar behöver idrotts-, fritidsanläggningar och lekparker. För god hushållning och trivsel är det viktigt att anläggningarna underhålls. Det gäller inte minst många lekplatser som riskerar att förfalla om det inte finns ett fortlöpande underhåll. Lekplatser och utegym är nu ett delansvar mellan natur- och trafiknämnden och fritidsnämnden.

Fritidsgårdar

Fritidsgårdar ska finnas i samtliga större bostadsområden i Nacka och fungera som kreativa och inspirerande resurscentra. Verksamheterna ska jämställt spegla pojkars och flickors olika intressen och ge funktionsvarierade möjlighet att delta i verksamheterna. Fritidsgårdarna är också viktiga aktörer i att samverka med föreningsliv, skolor, företag och samhället. Gårdarna ska vara öppna när behoven från de som nyttjar dem är som störst.

Fritid och hälsa

Satsningar på fritidsaktiviteter är en satsning på hälsa. Det är viktigt att kommunen erbjuder olika sorters idrotts- och fritidsanläggningar, alltifrån upplysta löpspår, skidspår till utegym. Lekplatser för barn är viktiga för den fria leken och för social samvaro och det behövs ökade satsningar på belysning så att dessa kan användas också under den mörka årstiden.

Simning och bad är en friskvårdsbefrämjande verksamhet för alla åldrar. Nackalistan ville ha ett badhus/simhall i Orminge centrum. Lokaliseringen är viktig för den framtida driftsbudgeten med maximala intäkter från betalande och för delfinansiering av en intresserad privat byggherre. Tyvärr verkar detta nu inte att bli verklighet för nya Orminge centrum. Simhallen i Saltsjöbaden flyttades inte heller till Fisksätra som hade varit en bättre placering ur trafiksynpunkt och utifrån behov av ökad simkunnighet.

Sommarverksamhet, simskolor och kollo

Kommunen har många sjöar och badstränder vid havet som används flitigt av invånarna. God skötsel och regelbunden kontroll behövs på de platser som kommunen ansvarar för. Möjlighet att gå i simskola ska finnas jämnt fördelat i kommunen under sommaren för att förbättra en sjunkande grad av simkunnighet.

Kolloverksamhet är viktigt för många barn, speciellt de som har råd att åka på semester med föräldrarna. Det är viktigt att den kolloverksamhet som finns utökas i takt med befolkningsökningen och att den inte kostar mer än vad en lågavlönad har råd med.

Verksamhetsmål 2017

- * Besökare på kommunens fritidsanläggningar ska anse att dessa har en hög kvalitet
- *Föreningslivet ska stödjas så att föreningarna arbetar med värdegrundsfrågor, medvetet ledarskap och integration
- *Ingen form av kränkning eller diskriminering ska förekomma i Nackas fritidsliv
- *Fritidsverksamheten i Nacka bedrivs med demokrati, jämställdhet och allas lika värde i fokus
- *Idrotts- och fritidsanläggningar ska utnyttjas maximalt
- *Simhall i Boo, nära Orminge centrum, ska finnas med i planen för utbyggnad
- *Ökade satsningar på fler lekplatser på kommunal mark
- *Ökning av andel barn som erbjuds kolloplatser under sommaren

Driftbudget 2017

	Budget 2017
Nettokostnad Nackalistan	-148 165 tkr
Skillnad procent majoriteten	-1,4
Majoritetens förslag	-146 165 tkr

Nackalistans driftbudget

Satsning på sommarsimskolor
 -1,0 Mkr

Fler sommarkolloplatser -1,0 mkr

Kulturnämnden

Kulturnämndens uppgift är att stödja utvecklingen av kulturlivet genom kulturbidrag, bibliotek, kulturkurser, musikskola, konst, kulturarv och traditioner. En prioriterad del går till barn och ungdomar.

Nacka satsar på kultur på olika sätt. Kulturen är ett viktigt område för invånare i alla åldrar att njuta av, få kunskaper, kunna skapa, utvecklas av, glädja sig åt och förargas av, höra samman med och att fördjupa demokratin med.

Bibliotek

När man pratar om bibliotek i kommunala sammanhang menas folkbibliotek/kommunbibliotek. Det är bibliotek som har en nämnd som huvudman som har verksamhet som riktar sig till människor i alla åldrar. I budgettexten används mest begreppet "bibliotek".

Ett prioriterat område inom kulturen är biblioteken, som grund för kunskap, yttrandefrihet, mångfald och bildning. I biblioteksservicen till barn och ungdomar finns det mycket att vinna på ett ökat samarbete mellan folk- och skolbibliotek.

Större resurser behöver satsas på en kraftigt ökande befolknings läs- och användarbehov av alla sorters media. Inte minst gäller det media på andra språk och hjälpmedel för att lära sig svenska.

Om anslagen till media/litteratur minskar och därmed anslaget per invånare, så vet man vetenskapligt att det ger minskad låne- och läsfrekvens. Ett fokusområde för jämställdhetsarbetet på biblioteken borde vara att hitta vägar för att få pojkar att läsa mer. Nya fräscha böcker/media på biblioteken är viktigt för befolkningen efterfrågar även här böcker/media i form av färskvaror. Satsar man på ett stort bok/mediaanslag så ger det utslag i ökade lån och läsning. Det är en viktig anledning till varför Nacka ska satsa på ett generöst anslag till böcker/media.

Det behöver satsas mer på talböcker till äldre och sjuka och Boken-kommer-service i Nacka och litteratur/media på andra språk.

Kultur i hela Nacka, för alla åldrar

När man skriver eller pratar om kultur så blir det ofta mångordigt och med många abstrakta epitet. Trots ibland fluffiga ord så spelar kultur en stor roll den dag som man är sjuk eller har nedsatt syn men ändå kan läsa en ljudbok med stor behållning. När man själv lyssnar eller utövar musik eller teater, när man skapar webbspel som andra kan ta del av eller då man dansar, målar eller går på museum eller vandrar och tar del av Nackas kulturarv.

Kulturen kan bidra till identitet och att boende i ett område kommer tillsammans och får gemensamma upplevelser och ökade sociala kontakter. Något som ofta glöms

bort, liksom vuxna människors behov av kulturupplevelser i Nackas olika delar. Kultur bidrar till barns utveckling, välbefinnande och ibland framtida yrkesval.

Senare års satsningar på möteslokaler i Fisksätra och Älta är positiva tillskott till det lokala kulturlivet. Det offentliga programutbudet i kommundelarna borde få mer resurser så att de kan erbjuda ett större, kvalitativt kulturutbud. När Nacka växer så måste satsningarna på kultur, idrott och fritid växa. Även västra Nacka behöver förstärkning av mötes- och kulturlokaler. Henriksdal har sedan länge saknat detta och borde prioriteras eftersom det inte finns några möteslokaler där. I det hus där fritidsgården låg skulle kommunen kunna köpa för lokaler för möten som skulle kunna drivas av bl a ideella krafter.

Muséet Hamn

Museiprojektet Hamn, Piren och Badholmen är verksamheter besläktade med varandra och har en märklig tillkomsthistoria. Nu är kommunen bunden till ett mångårigt avtal och har satsat stora medel på utveckling av muséet Hamn. Då gäller det att göra det bästa möjliga av resursen. Under det senaste året har det skett ett uppsving i verksamheten och ett närmande till övrig verksamhet i Fisksätra. Med ytterligare satsningar på samverkan med Nackas kulturarv, hembygdsföreningarna och Stockholms länsmuseum kan Hamn ytterligare ta kliv så att verksamheten blir ett nav och centrum för lokal bevarandekultur i framtidens Nacka med många nya invånare.

Kultur, musik och dans för barn och ungdomar

Det råder brist på ändamålsenliga musik- och kulturlokaler i Nacka. Det är inte så att vilka lokaler som helst passar för musikutövande, dans eller teater. Det behövs kunskap och förståelse i kommunen för vilka krav olika kulturformer ställer vad gäller golv, akustik, storlek, isolering och teknik. Det blir ofta inte särskild bra kvalitet om man tänker att vilken skollokal som helst duger. Man kan jämföra krav för olika idrotter och hur handbollsarena behöver utformas, en fotbollsplan o.s.v.

Musik- och kulturundervisningen ska bedrivas av utbildade pedagoger och ha en stor bredd vad gäller olika verksamhetsformer. En viktig sak för att få med fler barn i kultur- och musikundervisningen är att minska avgiften.

Kultur i skolan, kulturskolor

Kulturlivet i skolorna kan lägga grunden för ett livslångt intresse. Kulturen kan ingå i många ämnen och ge en fördjupad förståelse och kunskap. Kulturnämndens ansvar för skolornas kulturliv är att de tillhandahåller ett antal kulturutförare i samband med den s k kulturchecken. Nackalistan anser att kulturchecken på ett positivt sätt har breddat kulturutbudet.

Skolbiblioteken borde vara en viktig grund för barns läsande och kunskapsinhämtning men är inte ett ansvar för kulturnämnden. Med större

samverkan mellan kommunbibliotek och skolbibliotek så skulle båda formerna kunna ha en bättre verksamhet, både personellt, mediemässigt och ekonomiskt.

Föreningslivet

Föreningslivet och dess resurser skulle kunna tas tillvara på ett bättre sätt av kommunen och ges kommunala uppdrag. Inte bara de resurser som vi har sett från föreningsliv, nätverk och volontärverksamhet vad gäller mottagandet av flyktingar utan också inom många andra områden.

Föreningslivet har ett utbud och verksamhet som om det vore kommersiellt eller kommunalt skulle kosta stora summor. Det bidrar till välståndet genom ökad friskvård, sociala kontakter, bevarande av kulturarv, ökad integration, kunskap om traditioner och till ett demokratiskt samhälle.

Kommunen kan i det sammanhanget bidra med lokaler till låg hyra, ge uppdrag till föreningar, stödja och samarbeta med och skicka remisser till. Pensionärsföreningar gör ett ovärderligt socialt och hälsobefrämjande arbete. Idrottsföreningar spelar en stor och viktig social och hälsobefrämjande roll och är duktiga på att engagera barn, unga och vuxna.

Verksamhetsmål 2017

Bibliotek

- *Medborgarna ska uppleva att biblioteken är tillgängliga och har ett kvalitativt och nytt utbud böcker och media
- *En årlig kvalitetskontroll, uppdrag och uppföljning av de kommunalt drivna och privata biblioteken i kommunen ska ske vad gäller service, rutiner, bemötande, samverkan och utbud
- *Lånekedjan ska ses över och förbättras vad gäller nyttjande av medier/litteratur mellan alla bibliotek i kommunen och utanför
- *Ett ökat samarbete ska starta mellan skolans och folkbibliotekens huvudmän med sikte på utveckling och ökat gemensamt användande av resurser

Kultur- och musikskola

- *Barn och unga ska erbjudas ett brett utbud av skapande kulturaktiviteter i alla kommundelar
- *Sänkning av musik-, kulturskolornas avgifter ska ske så att fler barn får möjlighet att ta del av utbudet

* En årlig kvalitetskontroll av musik- och kulturskolorna ska ske vad gäller service, rutiner, bemötande och utbud

Kulturverksamhet

- *Medborgarna ska ha tillgång till en kvalitativ kulturverksamhet i alla kommundelar
- *Medborgarna ska ha möjlighet att påverka kulturutbudet
- *Nacka kommuns kulturhistoria ska vårdas och levandegöras
- *Medborgarna ska uppleva att det finns ett rikt kulturutbud i hela Nacka, för alla åldrar
- *Kulturhusen i de olika kommundelarna ska ha likartade resurser för program och drift oavsett driftsform i relation till befolkningstal
- *Utredning ska göras av förutsättningar för ett kulturhus/möteslokaler i Henriksdal
- *Alla barn ska erbjudas ett gratis kulturarrangemang eller skapande verksamhet per år

Föreningsliv

- *Kommunen ska stödja föreningsverksamheten genom att ge uppdrag, ha låga hyror, satsningar på jämställdhet och integrationsåtgärder
- *Kommunen ska stödja studieförbunden för deras folkbildningsinsatser och kulturverksamhet

Driftbudgetram 2017

	Budget 2017
Nettokostnad Nackalistans förslag	139 125 tkr
Skillnad procent Majoriteten	-3,1
Majoritetens förslag	-135 125 tkr

Nackalistans driftbudget

•	Satsning ökade litteratur/mediainköp på biblioteken	-0,5 Mkr
•	Ökade medel till offentlig kultur i kommundelarna	-2,0 Mkr
•	Sänkta avgifter deltagande musik-, kulturskola barn (till check)	-1,0 Mkr
•	Ökat bidrag föreningsliv	-0,5 Mkr

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ansvarar för myndighets- och huvudmannauppgifter inom samhällsbyggnads- och miljöområdet vilket innebär bl a att producera förslag till detaljplaner, fatta beslut i miljö- och hälsoskyddsfrågor samt pröva bygglovsansökningar. Ibland kan det vara svårt för den enskilde Nackainvånaren att veta vad gränsen går för natur- och trafiknämndens ansvarsområde och för miljö- och stadsbyggnadsnämndens.

Nacka är en kommun med flera tätorter och centrumanläggningar. De olika kommundelarna har sina karaktäristiska delar som bidrar till variation och charm, trygghet och mångfald. Skärgård och hav sätter sin prägel på kommunen, likaså skogar, sjöar och små och stora grönområden. Det är en socialt en skiktad kommun med områden med höginkomsttagare respektive låginkomsttagare, exempelvis Saltsjöbaden och Fisksätra.

Kvalitet

Nämnden har inte så många kvalitetsindikatorer sedan tidigare. Ett viktigt krav är att sjöar ska ha god/förbättrad status vad gäller övergödning. Där är målet satt till år 2019. Med den ökande mängd hårdgjorda ytor som den stora mängd byggprojekt innebär för stora delar av Nacka så kommer föroreningar från dagvatten att öka. Därför är Nackalistans krav på bevarande av grusvägar, naturlig rening, mycket viktigt.

En annan viktig parameter är att avstånd till park eller grönområde ska vara högst 300 m i bostäder i nya planer. Den aspekten är viktig även i äldre, befintliga bostadsområden där mindre och ibland större värdefulla grönområden ofta tas i anspråk när något ska byggas. De har ofta varit barns och vuxnas mest värdefulla rekreations- och grönområde och en tillgång för den naturliga mångfalden. Nya bostadsområden borde i ännu högre grad byggas på ianspråktagen mark.

En viktig aspekt på kvalitet, effektivitet och ekonomi gäller hur samarbetet fungerar mellan olika instanser i Nacka, speciellt byggnads- och exploateringsdelarna i MSN och berörda instanser i NTN. Om det inte fungerar optimalt utan hämmas av kulturer som hindrar att beslutsfattare och tjänstemän inte får underlag som visar hela fältet av aspekter på en plan så blir kvaliteten sämre. Under det gångna året har inte samarbetet löpt som man som politiker borde kunna förvänta sig vilket bl a har resulterat i förseningar inom NTN:s verksamhetsområde och fördyrningar.

Förnuftig ökning av byggande och bevarad karaktär

Handlingsplanen för att förtäta västra Sicklaön och övriga delar av Nacka ska ske i en takt så att miljöhänsyn och god kvalitet hinns med. Hus och kvarter ska byggas med 100-årsperspektiv vilket gäller både utseende och byggnadsmaterial. För att

säkra kvaliteten behövs ett Skönhetsråd bildas och en tongivande stadsarkitekt anställas som synar helheten och tillför professionella synpunkter.

Genom att omförhandla tunnelbaneavtalet och dra ut på den nuvarande byggnadstakten till en längre tidsperiod så går det lättare att minska trafikproblemen och klara personalrekryteringen. Nacka invånares vardag ska fungera bra även under exploaterings- och bebyggelseperioden, vilket är ett viktigt mål för Nackalistan.

Energi och miljöhänsyn

Nackalistan vill värna grönytorna eftersom de är viktiga ur miljöhänsyn och är en uppskattad hälso- och rekreationsyta för Nackas invånare och djurliv.

Ekosystemtjänster är tjänster som naturen förser oss med "gratis" och ger positiva värden genom bevarande av naturens mångfald och luft- och vattenrening. När man tar en naturyta i anspråk så kan man kompensera för det genom att t ex bygga lågenergihus, hus med gräs på taket, använda betonggräs istället för asfalt etc. Genom att bevilja fler byggnadsprojekt på mark med tomträtt så kan skarpare krav på ekologiskt byggande ställas. Byggande ska ske till största delen på redan ianspråktagen mark för minskad miljöbelastning. Bostäder som byggs ska i största möjliga mån vara energisnåla som passivhus. Gamla och slitna verksamhetshus ska rustas upp.

I samhällsplaneringen strävar Nackalistan efter att ta tillvara de ekosystemtjänster som naturen erbjuder, såsom klimatreglering, vattenbalans i marken, stoftfiltrering, bevarade grusvägar, öppna diken och våtmarker.

Nacka ska i sina upphandlingar så långt möjligt ha urvalskriterier som gynnar miljövänliga varor och verksamheter. Det är viktigt att kommunen är föregångare och i sin kommunikation med medborgare och företag och informerar om bra miljölösningar minskad energiåtgång.

Andra angelägna miljöhänsyn är minskad bullernivå, att fler åker kollektivt och att förbättra vattenstatusen i sjöar, hav och vattendrag. Alternativa sätt att resa i Nacka behöver undersökas och testas, speciellt båtpendling till fler områden i Sickla, Boo, Skuru och in mot Stockholm. Gångtrafikanternas framkomlighet och trygghet är också viktigt så att fler barn själva kan gå till sina skolor.

Lokala miljömål

För att leva upp till de internationella miljömålen med fokus på år 2030, som Sverige och kommunerna har förbundit sig till, krävs det mer mätverksamhet av luft, vatten, buller, utsläpp och energisnålt byggande. Invånarna borde lätt kunna se att utvecklingen i Nacka stadigt förbättras. Andra framgångsrika miljökommuner som Växjö är efterföljansvärda exempel. Fler elstolpar behövs i Nacka och fler solcellsdrivna anläggningar. Miljömålens status borde göra så att de kommer i första hand när exploateringsintressen och miljöhänsyn kolliderar.

Påverkan på planer

Nackalistan kommer fortsätta att försöka påverka bebyggelseplaner så att de mest olämpliga förslagen förändras till det bättre. Invånarna borde få vara med och säga sitt redan vid start så att nöjdhetsgraden ökar, planeringstid och kostnader minskar, genom färre överklaganden. Det finns kommuner som är betydligt bättre än vad Nacka är i det avseendet.

Tunnelbana till Nacka

En tunnelbana planeras till Nacka och kan vara färdig om ca 10 år. Tunnelbaneavtalet var uppe för beslut vintern 2014 och är ekonomiskt och planmässigt ofördelaktigt för Nacka eftersom det binder upp en stor mängd nybebyggelse i en hastig takt utan hänsyn till kommunikationer och övriga aspekter. Det finns fortfarande delar av konsekvenser av tunnelbanebygget som överdäckningen av motorleden. Avtalet medför att stat och landsting vältrar över en stor börda på Nacka trots att det är övriga parters ansvar.

När majoriteten inte ville satsa på en utredning med konsekvens, risk- och ekonomiska analyser före beslut om avtal så gick Nackalistan emot tecknandet av ett tunnelbaneavtal. Däremot har vi inte varit emot tunnelbandeanslutning i sig utan ser det som viktigt del för att öka kollektivtrafikens andel av resandet.

Gatukostnader i förnyelseområden

Nackalistan vill få ett slut på uttagande av gatuavgifter i förnyelseområden och minska exploateringen av vägar. Alltför många vägar asfalteras och får hårdgjorda ytor vilket kraftigt ökar mängden förorenat dagvatten. Det sprängs för mycket i berg som blir oersättliga sår i naturen och förändrar landskapskaraktären. Insatserna borde istället koncentreras till vägar/gator som verkligen behöver rustas upp. Med en större påverkansmöjlighet för de närboende skulle resultaten av vägexploateringarna bli mycket bättre.

Kostnadsdelen för gator påförs nu fastighetsägare till 100%. Det är en utveckling som har gått från ca 50% för ett antal år sedan i södra Lännersta, till 60%, 80%, 90% och till att helt betalas av den enskilde fastighetsägaren. Det rör sig om ca 500 000 kr tillsammans med VA-kostnad. Hur det rimmar med likabehandlingsprincipen i kommunallagen kan man verkligen undra över. Lika behandling för likartade ämnesområden.

Hela Nacka ska leva

Förnyelser av lokala centra i Nacka är viktig och ska genomföras och kommunen har huvudansvar för planering och utformning. Orminge centrum har väntat i decennier på utveckling och tillkommande bebyggelse. Det behövs förbättrad logistik mellan

parkeringsplatser, busshållplatser och övrig trafik. Det är viktigt att harmoniera planmässigt och arkitektoniskt med bebyggelsens gamla delar. Bostadshusen i Orminge finns med i böcker om arkitektur och planering och anses ha stort arkitektoniskt och planmässigt värde.

Övriga centra har sina respektive karaktärer. Älta centrum är igång och planeras nu att bebyggas vilket behövs. Även Tippens centrum i Saltsjöbaden ska förnyas till ett utomhuscentrum och få stadsliknande höga hus intill. En lösning som många Saltsjöbadsbor motsätter sig. Tippens centrumbyggnad är mycket omtyckt och fungerar som en välkomnande innemötesplats vilket visar på det olyckliga i bristande kommunikation med omkringboende och planerare. Man vill ha en bevarad karaktär med ett förtätat villasamhälle och ett något utbyggt inomhuscentrum.

Grönområden behöver bevaras och inte bebyggas i möjligaste mån. Exempel på bebyggelse med olyckligt lokalisering är en planerad förskola på Svärdsö naturreservat och en förskola i Lillängsskogen. De är högt använda grönområden som inte tål exploatering av detta slag. Trolldalen och Ryssbergen borde inte heller bebyggas liksom inte heller den mark som finns i Alphyddan där studenbostäderna planeras, naturmark vid Nacka strand och vid Duvnäs Marina.

Skola, kultur-, förenings- och fritidssatsningar i Nackas olika centrala lägen är viktigt för att ge liv åt kommundelarna och attrahera kommersiella aktörer. Mycker viktigt är att kommundelar som t. ex. Älgö och Henriksdal åtminstone har möteslokaler för föreningsliv och träffar. Äldre gynnas ofta av att bo i centrala lägen vilket gör att det är viktigt att planera för äldreboende, senior- och servicelägenheter nära centrumanläggningar men också med andra alternativ för de som så önskar.

- *Nöjdheten med kommunens verksamhet ska vara hög bland Nackas medborgare
- *Andelen överprövade ärenden som upphävs eller ändras genom lagakraftvunnen dom eller beslut ska vara låg
- *Medborgarna ska känna att de har ett stort inflytande över planering i ett tidigt stadium
- *Medborgarna ska känna att det är enkelt att komma med förslag och synpunkter till kommunen och att dessa besvaras korrekt, skyndsamt och i enlighet med lagen
- *Stadsbyggande ska ske med kvalitet och mångfald och till övervägande delen på ianspråktagen mark
- *Andelen nya byggnader som byggs som lågenergihus/passivhus ska öka kraftigt
- *Vid nyexploatering och förtätning ska riktvärden för buller och trafik tillämpas

Driftbudgetram 2017

Kr .
xr .

Nackalistans driftbudget

•	Utredning konsekvenser av omförhandling tunnelbaneavtal	-0,5 Mkr
•	Besparingar pga minskad exploateringsvolym	+5,0 Mkr
•	Minskade driftskostnader exploatering förnyelseområden	+5,0 Mkr
•	Förbättring service, samordning och administration till Nackas invånare	-0,7 Mkr

^{*}Bullernivåerna i kommunen ska minska, särskilt vid de stora trafiklederna

^{*}Byggande av hyresrätter som många har råd med och andra former av lågbudgethus ska prioriteras

^{*}Exploatering av gator i förnyelseområden ska betalas över kommunal skatt

^{*}Andel flerfamiljefastigheter med tomträtt ska öka

^{*}Samarbetet mellan berörda tjänstemannainstanser ska förbättras jämfört med nuvarande läge med bl a kompletta underlag till politiker inför exploatering

Natur- och trafiknämnden

Natur- och trafiknämnden ansvarar för vägar/gator, parker, naturmark och kommunala anläggningar. Det behövs insatser för drift och underhåll, reinvesteringar och nyainvesteringar för att hålla allt i gott skick.

Insatserna för att hålla allmänna platser rena och snygga är viktiga. Det påverkar invånarnas trivsel att deras omgivningar är trevliga och inbjudande. En dialog med invånarna och t.ex. skolorna kan ytterligare förbättra läget. Föreningslivet kan få uppdrag att hjälpa till här, både med att medvetandegöra och med praktiskt arbete.

Kvalitet

Kvalitetsindikatorerna för nämnden är inte så många och i flera fall nya vilket gör att man ännu inte har mätbara resultat. Man vill att det ska komma fler besökare till park och natur än vad som är fallet idag. Då behöver också små naturområden och mindre skogar tillmätas ett värde som de idag ofta saknar även om de av de boende och barnen gör det. Man får inte glömma att naturen har ett värde i sig oavsett mängden människor som är besökare i en skog.

Attraktiviteten i parker ska öka. Vilka parker avses? Nyckelviken, Velamsund, Skuruparkern och Erstavik eller vilka? Det finns inga "vanliga" stadsparker i Nacka och ska heller inte skapas enligt uppgift men det är kanske små parker i övrigt som avses. Då är det tråkigt att parker=grönområden som Ryssbergen, Trolldalen, mindre naturområden vid Nacka strand, så ofta offras i valet mellan bebyggelse, miljö och naturhänsyn. Frågan är då om attraktiviteten ökar eller minskar.

Kollektivresandet och cykelpendlandet ska öka. Ett mål som är viktigt och arbeta för. Trots det så förväntas bilismen öka med ett ökat antal nya Nackainvånare kommande år. Med en utveckling som är mer i balans med trafikmiljön skulle nuvarande och kommande trafikkaos kunnat undvikas i högre grad.

En viktig aspekt på kvalitet, effektivitet och ekonomi gäller hur samarbetet fungerar mellan olika instanser i Nacka, speciellt då byggnads- och exploateringsdelarna i MSN och berörda instanser i NTN. Om det inte fungerar optimalt utan hämmas av kulturer som hindrar att beslutsfattare och tjänstemän inte får underlag som visar hela fältet av aspekter av en plan så är det till nackdel. Under det gångna året har inte samarbetet löpt som man som politiker borde kunna förvänta sig vilket bl a har resulterat i förseningar inom NTN:s verksamhetsområde och fördyrningar.

Vatten

Det är viktigt att följa utvecklingen av Nackas vattenkvalitet. Under år 2016 fick invånarna i delar av Boo uppleva hur det är att inte ha drickbart vatten trots att det var kommunalt och borde hålla en god kvalitet. Rent dricksatten är livsviktigt och vattenledningar, reningsverk och tillflöden måste hållas under stor och tät kontroll för

att hålla god kvalitet. Om Nackas huvudvattentillförsel förorenas så finns det inte någon långvarig ren alternativ vattentäkt. Detta måste planeras för så att Nacka klarar längre kriser.

Nacka behöver få renare vatten i sjöar och hav före år 2030. Det har Sverige och kommunerna skrivit ett avtal om med EU och FN. För havens del krävs ett samarbete med berörda kommuner och staten, t ex vad gäller Baggensfjärdens vatten och vattnet vid norra kusten in mot Stockholm. För förbättring av Nackas sjöar krävs många åtgärder, kalkning, minskning av utsläpp, rensning av utsläpp, bevarande av grusvägar och öppna diken, bevarande och utveckling av våtmarker/parker och meandrar.

Dagvattenavrinningen med förorenat vatten ökar i takt med att allt större ytor hårdgörs/asfalteras. Exempel på sjöar som behöver förbättras vattnet vid Kyrkviken där en stor mängd förorenat dagvatten rinner ut. Långsjön håller på att förbättras efter att har kommunen har satt in åtgärder. I Bagarsjön växer det mycket vass och det dröjer långa tider innan igenvuxna brunnar rensas. Ältasjön behöver miljösatsningar i form av skapande av ett vattensystem/vattenpark med meandrar för att långsiktigt hållbart rena den ökande mängden dagvattenutsläpp som blir resultatet av nybyggnation och hårdgjorda ytor i närheten.

VA-ubyggnaden måste fortsätta för att minska orenade avlopp ut i sjöar och hav. De invånare som har egna VA- och vattenanläggningar som håller mycket god kvalitetsstandard ska godkännas och slippa betala anslutningsavgifter till service som de inte har nytta av.

Vägar, gator, trafik

Bevarande av grusvägar i glesbebyggda områden är en del av de värdefulla ekosystemtjänster med naturlig vattenrening som finns i delar av Nacka. Därför borde bevarande av grusvägar vara första alternativ, därefter om det verkligen behövs, asfalterade småvägar. Det medför mindre mängder förorenat dagvatten som i sin tur förorenar sjöar och hav. Det är också viktigt att bibehålla de diken. De bidrar till naturlig rening av vatten och till bibehållande av värdefullt djurliv och artrikedom. De små grusvägarna är bra ur trafiksäkerhetssynpunkt eftersom bilisterna på dessa vägar ofta håller en lämplig hastighet något som inte är fallet när vägarna blir asfalterade och backar och kurvor sprängs bort.

Det finns förstås vägar/gator som behöver breddas, asfalteras, förses med trottoarer och cykelbanor och som är viktiga genomfarter för en större trafik. Kommunen borde alltid upphandla företag som har god miljökompetens och exploaterar med ett minimum av ingrepp naturen och berg och inte som alltför ofta nu, skövlar alltför hårt.

Säkerheten vid skolor behöver förbättras så att fler elever kan gå och cykla till skolorna. Nya bostadsområden ska planeras med sikte på barns behov, med promenad- och cykelleder utan biltrafik, så att inga bilolyckor inträffar.

Gångtrafiken vid Henriksdalsberget borde förbättras med en uppvärmd nedfart för att möjliggöra en säker gångtrafik för de boende under vintertid.

Byggande, trafik och parkeringar

Nackabornas framkomlighet ska prioriteras under den period som Nacka bygger stad pågår. Den stora mängd samtidiga bebyggelseprojekt gör att kommunen måste sätta till all kraft för att vara proaktiva att se till så att dagens svåra trafiksituation inte blir värre. Nackalistan förutsåg detta tidigt och det var en av flera viktiga faktorer till att i ett visst skede säga Nej till tunnelbaneavtalet och dess konsekvenser med storskaligt byggande. Därför behöver byggperioden förlängas för att minska svårigheter i framkomlighet i trafiken som många Nackainvånare nu drabbas av.

Fler infartsparkeringar behövs nu och i framtiden, till kommande tunnelbana och till bussar. Nackalistan vill att Saltsjöbanan under hela byggtiden ska köra ända fram till Slussen men så blev det inte. Hur säkerheten med bussparkering i Katarinagaraget kommer att hanteras av Stockholms stad och hur hårt Nackas politiker driver denna fråga återstår att se. Det är oroande att det ännu inte verkar vara ett utvecklat säkerhetstänk och flera instanser och experter varnar för den planerade busshållplatsen i Katarinaberget.

Nackalistan anser att Skurubrons utbyggnad ska finansieras av Trafikverket och inte av trafikanterna, speciellt med tanke på att verket inte har levt upp till avtalet med Nacka kommun om startdatum för bygget. Det var ett villkor för att biltrafikanterna över bron skulle behöva betala en summa. Nackalistan vill att avtalet nu borde omförhandlas med nya villkor eftersom förutsättningarna i viktiga delar nu är förändrade. En annan bro i Nacka, Kvarnholmsbron, finansieras med kommunala skattemedel.

Gångtrafiken

Den trafiksäkra miljön ska i ökad grad gälla gångtrafikanter. Cykeltrafikanter måste visa ökad respekt och omtanke om gångtrafikanter och alla måste öka sina kunskaper om trafikregler för en säker trafik. På vintertid ska gångtrafikanternas säkerhet genom skottning och sandning ha högsta prioritet efter elementär säkerhet för biltrafiken. Säkerheten ska gälla målade övergångar för gående och banor för cyklister och lätthet för rullatorer m.m. att ta sig fram och upp och ned vid gatukanter.

Naturreservat

Glädjande nog har Nacka flera nya naturreservat. Vid önskemål om bebyggelse vid ett reservat så borde gränsen först läggas fast och därefter borde hantering av eventuella önskemål från byggherrar komma. Nackalistan är positiv till Svärdsö naturreservat, som är nyligen inrättat men anser att bebyggelse av förskola ska ske på annan och lämpligare plats. En bebyggelse kommer att ske vid Telegrafområdet men djur kan fortfarande passera och genom att bygga trummor under vägen kan smådjur ta sig förbi utan att bli påkörda. Skuruparken ska nu skötas så att allmänheten ska få tillgång dit men tyvärr gjorde Länsstyrelsen en kovändning vad gäller stugorna och allmänhetens tillgång till naturen och orörd natur. Att VA-

standarden inte är enligt gällande kommunala normer är förvånansvärt med tanke på bestämmelser och lagstiftning.

Ryssbergen kommande byggnation är mycket olyckligt eftersom det är ett ingrepp i de gröna lungorna som sträcker sig i öst-västlig riktning från Stockholm och vidare. Det visar på att först kommer bebyggelseönskemålet och därefter naturhänsyn vad gäller prioriteringsordning.

Återvinning

Det behövs fler välutrustade återvinningscentraler i olika delar av Nacka i takt med den växande befolkningens behov. Även invånare utan bil ska med lätthet kunna ta sig till en återvinningsstation. Fler mindre stationer planeras och är på gång att byggas i olika delar av Nacka. De stora anläggningarna skulle kunna bredda verksamheten med en typ av återbruksaffär.

- *Naturreservaten ger ökade möjligheter till friluftsliv, biologisk mångfald och kulturhistoriska värden
- *Mindre, närbelägna naturområden ska värnas så långt det är möjligt
- *Skötsel och underhåll av naturvärden ska ligga på en hög nivå och skapa en ökad mångfald
- *God ekologisk och kemisk status ska jobbas för i alla vatten till 2021 med minskning av miljöfarligt utsläpp i sjöar och i Östersjön
- *Volymen bräddat spill- och dagvatten ska minimeras
- *Grusvägar och öppna diken ska bevaras så långt som möjligt och vara förstahandsalternativet före hårdgjorda ytor
- *En vattenanläggning/-park med meandrar för naturlig rening av dagvatten ska inrättas vid Ältasjöns våtmark som motvikt mot kommande hårdgjorda ytor
- *Kommunens offentliga platser inklusive trafikmiljön ska utformas och underhållas så att de upplevs rena, trygga och säkra
- *Öka andel av resor med cykel, kollektivtrafik och båttrafik ska satsas på
- *Kommunen ska arbeta för att minska köer i trafiken genom täta kontakter med övriga trafikinstanser och egna insatser
- *Trygghet, snabbhet och säkerhet ska prioriteras för Nackas olika trafikresenärer

- *Vid all exploatering ska trafikpåverkan kartläggas en handlingsplan mot trafikköer ska utarbetas
- *Nämnden ska tillhandahålla en miljövänlig avfallshantering
- *Att värdefull naturmark ska prioriteras före tänkt bebyggelse
- *Avfallsmängden ska minska från hushåll, industri och företag
- *Nämnden ska aktivt arbeta tillsammans med grannkommunerna för att minska pendlingstiden för resenärer till- och från kommunen
- *Ekonomin ska vara i balans och varje generation ska bära sina kostnader
- *Samarbetet mellan berörda tjänstemannainstanser ska förbättras jämfört med nuvarande läge och gälla bl a kompletta underlag som politiker har att ta ställning till inför exploatering

Driftbudgetram 2017

	Budget 2017
Nettokostnad Nackalistans förslag	-243 776 tkr
Skillnad procent Majoriteten	-3,7
Majoritetens förslag	-235 076 tkr

Nackalistans driftbudget

•	Förbättring service, samordning och administration till Nackas invånare	-0,7 Mkr
•	Ökade resurser mot trafikköer	-1,0 Mkr
•	Skapande av vattensystem/-park vid Ältasjön	-2,0 Mkr
•	Skattefinansiering av gator i förnyelseområden	- 4,0 Mkr
•	Ökat anslag till underhåll, belysning av lekparker	- 1,0 Mkr

Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg, funktionsnedsättningar och övrigt lagstadgat inom det sociala området med undantag för det som andra nämnder som arbets- och företagsnämnden ansvarar för. Den ansvarar för ekonomiskt bistånd och flyktingmottagning och äldrenämnden för vård och omsorg för personer 65 år eller äldre.

Fler barn och ungdomar signalerar oro inför en ökad mängd problem, vilket även gäller för vuxna och är en trend i riket. För att på sikt minska kostnaderna inom socialnämndenen, behövs det ökande satsningar på socialt förebyggande arbete som alkohol- och drogprevention. Nacka ligger mycket högt i länet vad gäller drogoch alkoholanvändning bland ungdomar. Den hastigt ökade förändringstakten i samhället i stort och i Nacka medför en ökad risk för psykisk ohälsa. Andra riskfaktorer är olika former av näthat, mobbing, frihetsbegränsningar och hets mellan olika grupper.

Socialnämndens budget och utgifter granskas hårt för att uppnå ekonomisk och verksamhetsmässig effektivitet. Datasystemet Pulsen Combine har varit en för stor ekonomisk belastning och har inte levererat ett resultat i nivå med den höga kostnaden. Nackalistan anser att vid införande av nya datasystem så ska de upphandlas som erfarenhetsmässigt i flera kommuner har visat god effekt i förhållande till kostnad för att minimera onödiga kostnader, egna utvecklingskostnader och "barnsjukdomar".

För att i nutid och på sikt hantera sociala kostnader krävs det långsiktiga satsningar inom nästan hela fältet av socialnämndens verksamhet. Det behövs beredskap för nya flyktingsituationer som kan påverkar Nacka. Ekonomiska medel behöver tillföras verksamheten i övrigt så att socialtjänsten inte blir lidande. För att lyckas med integrationen så behöver bostadsfrågan hanteras och samverkan ske med berörda nämnder. Kostnader för boende på hotell och övriga tillfälligt köpta boenden måste minska till förmån för boenden som ägs av Nacka kommun. Kommunen har ansvar för att alla invånare har tak över huvudet och en bostad och behöver anstränga sig för att öka andelen bostäder för unga som annars riskerar att slås ut från bostadsmarknaden.

Många markområden är idag avsatta för byggande i Nacka. Genom nya åtgärder som fabriksmässigt byggande av enrummare enligt löpande bandmetoden, kompisboende, kollektivboende och mer byggande med tomträtt så kan kön minska.

Kvalitet

Vuxna med funktionsnedsättning behöver få ökad delaktighet när det gäller de som deltar i daglig verksamhet. Ökning behövs också för att funktionsvarierade i högre grad ska kunna påverka valen av fritidsaktiviteter enligt LSS. Nivån är här lägre än gruppen som har serviceboende. Flickor i unga åldrar, år 9, dricker mer alkohol än

pojkar i Nacka och den siffran behöver minska. Likaså behöver pojkars testande av narkotika minska i år 9. Risken är stor att alltför många fastnar i dåliga vanor och missbruk av droger av olika slag vilket kan riskera hela deras framtid. Alla aktörer och kommunen behöver sätta in mer resurser för att motverka det, engagera fler föräldrar och resa varningsflagg mot utvecklingen.

Personal

Utvecklingen inom hela den sociala verksamheten vad gäller löner, rekrytering och kompetens är en riskfaktor för en god kvalitet i verksamheten och en stabil ekonomi. En kommunövergripande plan behöver göras för att analysera framtida kompetensbehov så att utvecklingen för Nackas del kan mötas på bästa sätt utan kvalitetssvackor. Arbetsförhållanden för socialsekreterare måste vara goda, stimulerande och trygga. De ska lätt kunna sitta ostört och samtala med besökande personer utan att riskera att andra hör vad som sägs. Därför är det viktigt att börja planera för bättre arbetsplatser för denna grupp, så att de lätt kan stänga dörrar för bibehållen sekretess.

Nackalistan vill sedan många år satsa på förebyggande insatser i kommundelarna utöver Nackapolarna. En sådan personalstyrka skulle vara fast stationerade i en kommundel och bestå av utbildade socialsekreterare med uppdrag på fältet. De skulle samverka med övriga lokala aktörer och vara spindel i nätet i samverkan och kommunikation. God lokalkännedom är viktigt både vid brottsbekämpning och för ett framgångsrikt förebyggande socialt arbete.

Funktionsvarierades välfärd och behov

Inom gruppen personer med funktionsvariation ökar behov av insatser, bl. a. i den allt större gruppen med neuropsykiatriska diagnoser. Även här råder brist på bostäder vilket för med sig långa väntetider och höga kostnader. Nackalistan ser med oro på denna och andra grupper som med nya regler riskerar att inte längre få välbehövlig assistans. Det är också oroande att föräldrar till de funktionsvarierade får ta ett alltför stort ansvar och att kommunen tjänar på att denna grupp bor hemma länge. Här behövs mer professionell kvalitet och en förbättring av bostadssituationen.

Socialpsykiatri

Nackalistan vill att samarbetet mellan psykiatrin i landsting och kommun behöver fungera mycket nära och väl för att få en effektiv och bra vård. Att inte kunna erbjuda en ung människa som mår dåligt en tid för besök inom en relativt kort tid skapar risk för att personen senare kan hamna i en långvarig psykisk sjukdom.

- *Invånarna ska vara nöjda med den insats inom socialtjänstens område som de har fått
- *Socialtjänsten ska rekrytera kompetent personal för bästa möjliga kvalitet
- *Det ska finnas en personalstrategi som leder till effektivt resursanvändning med individen i fokus
- *Det ska vara en rättssäker handläggning och beslut ska vara välgrundade, korrekta och lätta att förstå
- *Socialtjänsten ska kännetecknas av tillgänglighet och service
- *Det ska finnas webbaserade lättförståeliga tjänster för invånaren
- *Invånarna ska ges ökade möjligheter att göra egna val
- *Socialtjänsten ska aktivt arbeta för att drog- och alkoholanvändandingen bland barn och unga minskar
- *Socialtjänstens verksamhet ska bygga på förtroende och respekt för människors kunskap, förmåga och vilja att ta ansvar
- *Socialtjänsten ska verka för att tillgodose behovet av adekvat boende för olika målgrupper
- *Medborgarna ska vid behov få tillgång till tidiga förebyggande insatser
- *Socialtjänsten ska aktivt arbeta för nollvisionen (inget barn eller ungdom ska fara illa eller gå under i Nacka) uppnås
- *Socialtjänsten ska aktivt verka för en god hälsa för alla medborgare i Nacka
- *Samverkan med polis, skola, förskola, fritidsgårdar, föreningar och andra aktörer för stöd och tidiga insatser ska öka
- *Socialtjänsten ska hålla budgetramen och ha en effektiv användning av skattemedel
- *Våldsutsatta barn ska utredas snarast och få en huvudansvarig som ansvarar för kontakter
- *Andelen barn och ungdomar ska kunna påverka och vara aktivt delaktiga i olika åtgärder som berör dem
- *Funktionsvarierade och deras föräldrar ska få stöd och råd för att uppnå en hög grad av självständighet och likvärdigt liv

- * Kommunen ska ta ett stort ansvar för att alla invånare har tak över huvudet och en plats att bo
- *En fond ska byggas upp för satsningar över tid för utveckling av förebyggande socialt arbete

Driftbudgetram 2017

	Budget 2017
Nettokostnad Nackalistans förslag	-723 512 tkr
Skillnad procent Majoriteten	-1,4
Majoritetens förslag	-717 812 tkr

Nackalistans driftbudget

- En ökning behövs med sikte på tidiga insatser för barn och ungdomar, start fond
   -2,0 Mkr
- Start inrättande av tjänster som socialsekreterare/fältassistenter -5,7 Mkr
- Ökat stöd till funktionshindrade och deras anhöriga,
   ledsagning och avlösning
   -1,0 Mkr
- Ökade satsningar på kvalitetskontroller, uppföljning
   -1,0 Mkr

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden är huvudman för förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, specialskola, gymnasieskola, särskolor och vissa särskilda utbildningsformer samt för pedagogisk verksamhet. Övriga uppgifter inom nämndens område är finansiering, uppföljning, utvärdering, målformuleringar, utbud och kvalitet.

Nackas olika skolor och skolformer har över lag goda resultat och god kvalitet vilket är glädjande. För att fortsätta den utvecklingen krävs ett ihärdigt och målinriktat arbete där allt från elevers trivsel och trygghet till personalens situation och möjlighet till utveckling och framtida kompetensförsörjning vägs in. Under senare år har Sverige sackat efter kunskapsmässigt jämfört med övriga europeiska länder vilket är en larmsignal som behöver tas på allvar.

Skillnader som idag finns mellan pojkars och flickors lärande måste hanteras så att båda grupperna uppnår goda studieresultat. Oavsett föräldrars skilda utbildningsbakgrund så måste alla barn får en utbildning som ger dem bästa plattform och möjligheter. Skillnader i bakgrund behöver arbetas med från förskolan och upp till och med gymnasienivå. Läsförmågan är en av de viktigaste faktorerna i sammanhanget. Även de matematiska kunskaperna behöver särskilt uppmärksammas och över lag förbättras.

Nackalistan anser att alla elever i skola och förskola ska få en positiv kunskapsutveckling i Nackas alla skolor, oavsett om man är högpresterande eller behöver stöd för att nå målen. Även högpresterande elevers behov behöver tillgodoses.

Kvalitet

Andel elever som tycker att det är roligt att lära sig har en nivå på 69 i grundskolan för gymnasieskolan är nivån 48. Det är ett resultat som behöver förbättras och undersöka bakomliggande orsaker till. Likaså är värdet ännu en gång förhållandevis lågt för möjligheten till inflytande för elever, 69 för grundskolan och endast 40 för gymnasieskolan. En tanke kan vara att upplevelsen av att det är roligt att lära sig kan hänga ihop med möjligheten att påverka. Andel nöjda elever i gymnasieskolan är 56. En alltför låg nivå som behöver höjas till ett bättre resultat.

Andel skolor med positiv avvikelse av salsatest vad gäller meritvärde och kunskapskrav behöver ökas från värdet 55. Goda kunskaper är vad skola och undervisning främst handlar om och kan inte sägas alltför många gånger. Likaså behöver fler elever klara gymnasieexamen från värdet 66, där 90% elever når examen. Det gäller att ha särskild uppmärksamhet på den i media uppmärksammade förekomsten av alltför höga betyg i Nacka i förhållande till reellt uppmätta kunskapsresultat i rikstäckande prov. Skolor ska mäta kunskapsresultat inte ge betygsservice mot elever och föräldrar då elevers kunskaper inte når till den nivå som eleverna önskar att de har.

Tryggheten i skolan behöver arbetas med, inte minst vad som händer på raster och på nätet. Här känner 90% av eleverna i grundskolan trygghet siffran borde helst vara 100%. Andel elever som fått gymnasieexamen inom tre år borde öka från nuvarande värdet 76 till ett högre värde. Det finns konkreta områden att förbättra och arbeta för men den sammanvägda bilden är ändå att Nackas skolor uppvisar goda resultat och att arbete och utveckling mot att alla elever ska uppnå sin potential går vidare.

Grundskola, gymnasieskola

Det finns brister som fortgår år efter år när det gäller reellt inflytande och som har rödmärkta resultat i rapporter. Det gäller t ex elevernas möjlighet till inflytande. Det är ett svårt område om det inte är helt klart för både elever och lärare/skolledning vad möjligheten för elevers inflytande börjar och slutar.

Valmöjligheter är ett annat viktigt område. Det viktiga beslutet som borde fattas på högsta möjliga demokratiska samhällsnivå och inte på tjänstemannanivå, är att bestämma vilka skolor som ska finnas och var dessa ska ligga. Det är i hög grad ett politiskt beslut. Det är viktigt att alla större delområden i Nacka har åtminstone en grundskola upp till år 9. Så är t ex inte fallet i Fisksätra.

Maximal utveckling och stimulerande lärande är själva grunden för elevernas utbildning. Med en höjd skolcheck får Nackas skolor bättre förutsättningar att öka lärartätheten. Skolor som Myrsjöskolan har hittat en väl fungerande modell för ett minskat antal elever per klass/grupp. Nackalistan önskar att fler skolor i Nacka skulle våga pröva att följa den modellen.

Trygg arbetsmiljö finns inte alltid och för alla elever. Lugna oaser som t ex fungerande skolbibliotek kan ge denna möjlighet. En viktig orsak till brist på trygghet kan vara det alltmer förekommande näthatet bland barn och unga. Nackalistan vill att alla skolor, oavsett styrelseform, är uppmärksamma och motverkar alla sådana tendenser med metoder som fungerar vetenskapligt.

Förskola

Varje barn behöver bli sedd och kunna utvecklas i förskolan. Redan i tidig ålder kan personal uppfatta vilket barn som behöver mer stöd både i förskolan och i vidare skolgång. För att klara det är att det viktigt att ha tillräckligt med personal. I genomsnitt 1 personal per barngrupp med 5 barn och att ha en tillräcklig mängd utbildade förskollärare.

Då hinner man ha tid för sagoläsning som utvecklar barns språk, kunskaper och fantasi. Att hinna se varje barn och ge stöd i deras utveckling. Barn med annat modersmål har rätt till extra stödjande språkundervisning vilket förskolan ska informera om och erbjuda. Förskolan kan utjämna könsskillnader och bidra till grundläggande färdigheter och kunskaper. Nöjdhetsgraden bland föräldrar med barn i förskolan är hög vilket är mycket positivt och ett gott betyg.

Hyreskostnader och likvärdigheten

För att bibehålla en skola med god kvalitet i Nacka behövs pengar till lärarnas löner och en rimlig och förutsebar nivå av hyreshöjningar. En rimlig basnivå för underhåll, renoveringar och grundstandard för skollokaler borde ligga på ansvarig fastighetsavdelning att etablera och inte debiteras speciellt per skola. Eftersatt underhåll av en nödändig, grundläggande standard får inte komma senare i form av en chockhöjning för verksamheten.

Personal

Skolenheter på alla nivåer brottas med slimmade budgetar och underskott som behöver hanteras, väntande kostnadsökningar och höjda lärarlöner. För att hantera detta och behålla och rekrytera kompetent personal behövs det en god löneutveckling och arbetsmiljö. Nackalistan vill med en lägre nivå på exploatering och befolkningsökning få bättre möjligheter att rekrytera en tillräcklig mängd kompetenta lärare och behålla dessa inom verksamheterna i kommunen. En övergripande plan för kompetensrekrytering behövs i kommunen så att den politiska ledningen kan ta del av hur behoven ser ut idag och i framtiden.

Det behövs ökade insatser för att få fler utbildade förskollärare till kommunens förskolor. En väg kan vara att erbjuda barnskötare goda villkor för vidarutbildning till förskollärare, delvis på arbetstid. Arbetsmiljön för förskolornas personalgrupper behöver vara dräglig och inspirerande.

Bra skolor för i hela Nacka

Bra utbildning för alla barn och ungdomar är en av de viktigaste förebyggande faktorerna för att motverka arbetslöshet och utslagning. Det är också viktigt att det finns skolor i varje större bostadsområde i Nacka. Om varje barn, skola och område ska ha likvärdiga resurser så behöver dessa resurser fördelas olika utifrån behov och grundförutsättningar. Skolorna behöver samarbeta med övriga mjuka nämnder lokalt för att förebygga utslagning och förbättra möjligheterna för alla barn och ungdomar.

Skolmaten

En god och näringsrik mat är en grund för att prestera bra i skolan. Det finns skolor i landet och i kommunen som har hittat bra vägar för att leva upp till elevernas önskningar och miljömål. Att laga maten så nära källan som möjligt, att köpa ekologisk mat, gärna närodlad där så är möjligt, är några av dessa faktorer. Att satsa några extra kronor på skolmat ger bättre skolresultat. Nackalistan vill att skolorna i Nacka ska ha bra restauranger med näringsrik och god mat.

Övriga skolfunktioner

Under en rad av år så har neddragningar skett inom övriga skolområden utöver ren undervisning. Det minskar det positivt förebyggande arbetet där kommunens skolor

är viktiga delar. Om man inte får rätt stöd, bra studievägledning eller fångas upp av en skolsköterska i ett problematiskt läge riskerar problemen att öka och bli permanenta. Studievägledningen är ett viktigt område som behöver förbättras och satsas på, inte minst för de elever som nyligen har kommit från ett annat land. Nackalistan vill att kommunen ökar sina satsningar på detta område och utvecklar kvaliteten.

Fritidshemmen har under flera år dragits med ökande barnantal i förhållande till personalstyrkan. Andelen utbildade fritidspedagoger har förhållandevis minskat. Denna utveckling behöver stoppas eftersom fritidshemmen är viktiga verksamheter för läxläsning, lek och spel, lärande och sociala kontakter.

Skolhälsovård och psykologhjälp är viktigt för att förebygga fysiska, sociala och psykiska problem. En skolsköterska kan ofta få ta del av hela paletten av problem. Då behövs det satsas tillräcklig tid för skolsköterskor, kuratorer och skolpsykologer så att de har möjligheter att hjälpa och förbättra. I dagens läge finns det liten tid för dessa yrkesgrupper att kunna ta emot och ge stöd med tid och kvalitet för eleverna.

Speciallärarna är en viktig grupp som stöder och ger stor pedagogisk hjälp till elever med olika sorters problem i inlärningen. Det behövs både spridas pedagogisk kunskap inom speciallärarnas områden till övriga lärarkategorier och satsa på ett utökat antal speciallärare. Denna grupp behöver växa när Nackas invånarantal växer.

De flyktingbarn som kommer till Nackas skolor ska få en god kvalitet på undervisningen av lärare utbildade för detta. Läget i landet visar på stora brister vad gäller lärare med rätt kompetens. Nackalistan vill att kommunen hittar nya vägar och anstränger sig för att rekrytera och vidarutbilda lärare i kommunen.

Skolbibliotek

Det är lag på fungerande och bra utrustade skolbibliotek. Det räcker inte att ge alla elever datorer för att söka information och läsa. Många skolbibliotek i landet och i Nacka har brister. Dåligt öppethållande, ingen biblioteksutbildad personal, för lite mängd av nya böcker/medier och en miljö som inte inbjuder till att vara där.

För att samtliga Nackas skolor ska kunna leva upp till lagens krav på skolbibliotek så kan man utveckla smarta samarbeten med folkbiblioteken i närområdet. Det kan bli en win-win-situation med köp av tjänster inom personal och media.

^{*}Barn har rätt till en verksamhet som utgår från individens behov och stimulerar till lärande och kunskapsutveckling

- *Barn och föräldrar har rätt till god insyn i och inflytande över skolans verksamhet och utveckling
- *Föräldrar ska ges stora valmöjligheter vid val av skola, förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem
- *Barngruppernas storlek i förskola och fritidshem ska minska
- *Barn har rätt till en arbetsmiljö som präglas av glädje och trygghet
- *Alla anordnare av verksamhet som finansieras av utbildningsnämnden ska aktivt arbeta för likvärdighet och mot diskriminering och kränkning
- *Alla anordnare av verksamhet som finansieras av utbildningsnämnden ska se till barnet/elevens helhetsutveckling
- *Budgeten ska vara i balans
- *Skolors mat ska vara näringsrik, aptitlig och gärna närodlad.
- *Kvaliteten i skolbiblioteken ska förbättras och samverkan med folkbiblioteken ska öka
- *Simkunnigheten ska öka och alla barn i år 3 ska kunna simma
- *Specialinsatser ska sättas in för alla elever i behov av det, redan i lågstadiet
- *Särskild fokus ska läggas i undervisningen på de ämnen i Pisa-rapporten med dåliga och sjunkande resultat i landet
- *Särskild fokus ska ägnas läskunnigheten från lågstadiet och uppåt
- *Flyktingbarnens undervisning ska hålla god kvalitet

Driftbudgetram 2017

	Budget 2017
Nettokostnad Nackalistans förslag	-2 712 982 tkr
Skillnad procent Majoriteten	-0,08
Majoritetens förslag	-2 710 682 tkr

Nackalistans driftbudget

•	Ett specialdestinerat anslag utveckling skolbibliotek	-0,5 Mkr
•	Ett specialdestinerat anslag mot bl a nätmobbning	-0,5 Mkr
•	Ökad nivå likvärdighetsgarantin	-1,0 Mkr
•	Forskning, utveckling	-0,3 Mkr

Äldrenämnden

Äldrenämnden har som uppgift att ansvara för äldres (över 65 år) behov av socialtjänst, kommunal vård och omsorg och övriga lagstadgade uppgifter inom socialtjänstens område. Behov av hemtjänst, myndighetsutövning, utveckling och finansiering är ytterligare uppgifter. Dagverksamhet, trygghetslarm och boenden är viktiga verksamheter som ingår i ansvaret. Likaså behov av färdtjänst och bostadsanpassningsbidrag.

En ökad checknivå inom olika delar av äldreverksamheten behövs. Hemtjänstföretagen behöver tid och resurser till en förbättrad omsorg om och uppföljning av äldre. De äldres individuella synpunkter ska vara styrande för aktiviteter och service. Föreningsliv och kommunens egna satsningar för äldre som leder till god psykisk och fysisk hälsa och social samvaro med andra är mycket värdefullt och ska stödjas.

En ökning har skett av andelen äldre i Nacka. År 2030 beräknas Nackas befolkningsmängd vara 130.000 invånare varav en ökande andel äldre från år 2017 – 2020. Trenden visar på behov av mer omfattande stöd och ökning av beviljade timmar. Fler äldre bor kvar hemma och nya äldrebostäder och boenden behöver tillkomma. Det är viktigt att noga följa kostnadsutvecklingen av omfattande vård i hemmen jämfört med vården i ett boende. Fler demensboenden behöver skapas i Nacka.

En plan behöver utarbetas för att lättare kunna följa utvecklingen inom äldreområdet och se vilka insatser som behöver tillkomma eller minskas på. Den digitala utvecklingen kan inom vissa områden innebära både förbättringar och besparingar men kan aldrig ersätta det mänskliga behovet av social kontakt. Där kan föreningslivet och det civila samhället spela en viktig roll och få de resurser för detta.

Det finns inte några kommunala anordnare av hemtjänst i Nacka. I det avseendet är valfriheten begränsad. Oavsett driftsform så är det viktigt att förbättra kvalitetsuppföljning och kontroll på plats av den service som hemtjänstföretagen ger och att dessa får tillräckliga anslag för att kunna fullgöra sina åtaganden med god kvalitet. Uppföljningen ska även gälla de äldres anhöriga.

Kvalitet

Det finns kvalitetsindikatorer som är viktiga att arbeta med och förbättra. Det gäller bemötande i särskilt boende där endast 59% är nöjda. Påverkansmöjligheter behöver också stärkas eftersom endast 75% upplever att de har inflytande på hur hjälpen genomförs. Ångest, oro och ängslan behöver minska så att inte 49% som bor hemma upplever oro och 58% inom särskilt boende. Trygghetsfaktorer kan vara att personalomsättningen inte är för stor, att man kan tala samma språk som personalen och hur vården följer upp oro och ev åldersdepressioner.

Boende

Kommunal mark ska upplåtas till låg kostnad och/eller tomträtt för att stimulera byggandet av billiga seniorbostäder. Många äldre personer har begränsade ekonomiska resurser och måste också ges möjligheter till ett bra boende.

Bostäder för äldre, inkl. seniorbostäder, ska ligga centralt och nära till föreningslokaler, folkliv, affärer och kommunikationer. Nacka behöver öka takten i byggande av bostäder för äldre i nya områden som planeras och i gamla. De som vill ska kunna bo kvar i sin invanda hemmiljö. Boenden för äldre ska finnas i alla kommundelar.

Mat/näring

Maten är en viktig grund för hälsan också på ålderns höst. Den ska vara varierad och välsmakande och tillagas så nära de gamla som möjligt. Det är viktigt att följa upp hur de gamla äter, om de får i sig tillräckligt med näring och vätska så att de inte drabbas av uttorkning, bristsjukdomar eller svält. Därför behövs ett samarbete med sjukvårdande personal så att man upptäcker personer som ligger i farozonen. Maten kan gärna tillagas tillsammans med äldre som bor kvar i hemmen om det är möjligt. Det är viktigt att så långt som möjligt använda ekologiska livsmedel.

Aktiviteter

Det skall finnas tillgång till varierade aktiviteter oavsett boendeform. Pensionärsföreningar och andra föreningar med många äldre i ska kunna bedriva aktiviteter i lokaler med låg hyra. Föreningarna ska kunna få uppdrag och stöd av kommunen och på så sätt bredda sina aktiviter och verksamhet. Kommunen ska ha en positiv syn på den stora sociala och verksamhetsmässiga resurs som föreningslivet och det civila sammhället innebär. En mycket viktig sak är att äldre och demenssjuka regelbundet varje vecka får komma ut på promenader i friska luften.

Anhöriga

De som vårdar sina anhöriga ska ges ett ordentligt stöd, t ex genom avlastning och/eller ekonomisk kompensation. De är oerhört viktiga och ska kunna få avlastning för att orka vårda på det ofta osjälviska sätt som de gör. Deras åsikter och erfarenheter ska också komma till nytta i kvalitetsuppföljningar, remissbehandlingar och vårdfrågor. Det är viktigt att lokalisera nya äldreboende nära kollektivtrafik i centrala delar så att det är lätt att ta sig till äldre- och seniorboenden.

Personal

Vård- och hemtjänstpersonal ska kontinuerligt få utveckla sin kompetens. Det är viktigt att stimulera unga att söka jobb inom "äldresektorn", att de ges stimulerande arbetsuppgifter med möjlighet till karriärutveckling. Det är glädjande att Nacka har satsat en del på detta. En allt högre andel av utbildad personal på olika nivåer ska eftersträvas för bästa kvalitativa vård. En plan för rekrytering och behov av kompetenssatsningar behöver utarbetas i Nacka där personalen inom äldresektorn är en viktig del.

.

Demensvård

Tillräckligt många demensavdelningar ska finnas med demensutbildad personal som kan ge anhöriga rätt sorts stöd. En utbildning inom detta område ger den hårt arbetande personalen bättre förståelse och kunskaper för att kunna hantera även svåra situationer. På alla äldreboenden, inte minst demensavdelningar, måste det finnas tillräckligt med närvarande nattpersonal.

- *Äldre invånare ska få rätt insats till bästa möjliga resultat
- *Äldre invånare ska vara nöjda med insatsen som de har fått
- *Det ska finnas hög valfrihet för varje äldre person som söker äldreboende och liknande
- *Nämnden ska säkra behovet av olika boendeformer
- *Medborgare ska ha kännedom om och tillgång till ett brett utbud av tidiga och förebyggande insatser
- *Äldre invånare i kommunen ska erbjudas hjälp och stöd så att de känner sig trygga och säkra
- *Måltider ska upplevas som en positiv del av dagen och maten ska vara näringsrik och av hög kvalitet
- *Budgeten ska vara i balans
- *Satsningar på kvalitetskontroller och uppföljning av anordnare på plats ska öka oavsett driftsform
- *Nivån av överförskrivningar ska uppmärksammas av vårdpersonal så att inga överförskrivningar uppstår
- *Mathållning och måltider ska följas upp för att undvikande av bristsjukdomar
- *Vid planering av nya bostadsområden ska äldreboenden finnas med och lokaliseras i centrala lägen med närhet till kollektivtrafik
- *Tillgängligheten ska vara hög i äldreboenden och i kommunala lokaler till gagn för bl a de äldre

Driftbudgetram 2017

	Budget 2017
Nettokostnad Nackalistans förslag	-775 096 tkr
Skillnad procent Majoriteten	-0,3
Majoritetens förslag Mkr	-777 096 tkr

Nackalistans driftbudget

• Förbättrade kvalitetsuppföljningar på plats -1,0 Mkr

• Ökat stöd till pensionärsföreningar -1.0 tkr

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden har som uppgift att se till att det finns gode män och förvaltare i tillräcklig mängd för de som är i behov av detta. Behov av gode män har ökat under föregående år i samband med flyktingsituationen och det är viktigt att det finns tillräckligt många och att samtliga får gedigna kunskaper och service för sitt uppdrag. Fokus ska ligga på bästa utveckling för huvudmännen.

Kvalitet, utveckling

Överförmyndarverksamhet i riket har varit uppmärksammat i media under det gångna året p g a att det har förekommit flera fall där en gode man har haft en mängd uppdrag och inte har haft den kontakt med huvudmannen som krävs eller den koll på t ex ekonomiska transaktioner som fordras. I Nacka har det fungerat tillfredsställande hittills med en högre grad av felfria redovisningar som lämnas in. För att uppnå det så är ofta digitala verktyg viktiga och andelen som nyttjar denna tjänst behöver öka från nuvarande 3% till 50% inom loppet av ett år. För att uppnå det krävs det utbildning så att samtliga gode män har kunskaper om det digitala verktyget och en får en introduktionsutbildning som ny god man.

Certifierade gode män

Nuvarande procentandel certifierade gode män är 30% i Nacka. Den andelen behöver höjas stadigt eftersom det innebär god kvalitet inom verksamheten.

Utmaningar inom verksamheten är att förmedla kunskaper om användning av de digitala verktyg som finns, att generellt satsa på ökade kunskaper så att felfria redovisningar lämnas in och att öka andelen certifierade gode män.

- *Tillsynsverksamheten ska vara rättssäker och effektiv och hålla en hög kvalitet
- *En kunskapssatsning ska ske för användningen av digitala verktyg för ökad effektivitet och säkerhet
- *En ökning av certifierade gode män ska ske
- *Utveckling av samarbete mellan gode män och socialtjänsten ska öka
- *En aktiv rekrytering av fler gode män ska ske i förhållande till behov
- *Utbildningsaktiviteter och information ska öka

Driftbudgetram 2017

	Budget 2017	
Nettokostnad Nackalistans budgetförslag Mkr	-8 081 tkr	
Skillnad procent Majoriteten	-6,6	
Majoritetens förslag Mkr	-7 581 tkr	

Nackalistans driftbudget

*Utbildningsinsatserna behöver öka till gode män

-0,5 Mkr

Investerings- och exploateringsverksamhet

Nackas ekonomi är ansträngd inför 2017. Så hårt att man har blivit tvungen att sälja ut en ¼-del av kommunens fastighetsbestånd för att kunna klara kommande kostnadsökningar i samband med bl. a. det ingångna tunnelbaneavtalet. Efter ett antal årsbudgetar med effektiviseringar måste man nu effektivisera ännu mer, dvs dra ned på personaltäthet och priser då Nacka expanderar mer än någonsin. Nackalistan är orolig för att välfärden i framtidens Nacka kommer att försämras.

Nacka ska bibehålla sin karaktär och bygga ut i lagom takt med omsorg och befintlig karaktär och under medverkan av invånare som bor, röstar och betalar skatt i Nacka.

Man gasar på med utvecklingen i västra Sickla då det gäller nybebyggelse men har inte tillräckliga resurser för att underhålla befintliga lokaler.

Exploateringar redovisas i en egen budget och Nackalistan har inte kunnat göra en egen komplett variant av detta.

Den största förändringen som gör att Nackalistans budget sannolikt har en för hög skattenivå är att vi vill minska på exploateringen och de kostnader som den genererar och sträcka ut byggtiden i tid. I dagsläget är det svårt med dessa beräkningar eftersom parametrar med ett lägre befolkningstal och minskat byggande inte finns.

Kommunstyrelsen

Nacka har varit stad i åtskilliga decennier utan problem med begreppet. En stad ser ut på en mängd olika sätt och är ofta det som upplevs som positivt och identitetsskapande. När Nacka bygger ca 14.000 nya lägenheter på en begränsad och tättbebyggd yta i västra Sickla och under en kort tidsperiod så vill Nackalistan att man på ett seriöst sätt involverar Nackas nuvarande invånare i planeringen.

Nackalistan vill sluta med uttagandet av gatukostnader i förnyelseområden. Endast 1 av 10 Nackabor tycker att det är rätt att låta småhusägare betala för allmänna vägar som de redan har betalat för.

Det är en ofantlig mängd projekt, konton m.m. att följa och kunna sätta sig in i och Nackalistan kommenterar bara en begränsad del av dessa.

Den ekonomiska långtidsprognosen för Nacka innebär en utveckling alternativen lägre personalkostnader, ingen prisuppräkning, rationaliseringar, fortsatta lån eller utförsäljningar av kommunens fastigheter, dvs medborgarnas framtida kommunala förmögenhet. Låneskulden förväntas öka i framtiden.

Nackalistan har inte en komplett investeringsbudget utan en förteckning över projekt som vi vill eller inte vill ska genomföras utöver de som majoriteten presenterar. I samband med majoritet för Nackalistans förslag så ska beslut tas enligt följande: beslut om förstudie, projektering och därefter beslut om investering.

Planer för de stora bostadsområdena ska tas fram som inkluderar ett helhetstänkande kring miljö och sociala aspekter. Nackalistan motsätter sig den bristfälliga demokratiska insynen och delaktigheten för kommunstyrelsens partier där vårt parti i har nekats tillträde och insyn i arbetsutskottets och stadsutvecklingsutskottets beslutsgång.

Projekt Kostnad Mkr

Lokaler i Nackas fyra områden för lokala råd, service	-8,0 tkr
Förvärv av lokal Henriksdal till möten, kultur, fritid och föreningsliv	-10,0 tkr
Skapande av vattenpark Ältasjön	-5,0 tkr
Markförvärv	-20,0 tkr
Fler akutbostäder	-5,0 tkr
Överföring gatukostnader till kommunalt skatteuttag	-50,0 tkr

Utbildningsnämnden

Projekt Kostnad Mkr

Utredning, projektering nytt högstadium	-2,0 tkr
Älta, Fisksätra	

Exploateringsprojekt

Kostnad Mkr

Minskad bebyggelse/projektering västra Sickla, Järla Sjö, Nacka strand, Morningside Marina, Ryssbergen, Trolldalen, Alphyddan	+15,0 tkr
Minskad bebyggelse/projektering förnyelseområden, varsam exploatering Boovägen	+2,5 tkr

Fritidsnämnden

Lokaliseringen är viktig för anläggningar som görs inom fritidsområdet, vare sig de är avgiftsfinansierade eller ej för maximalt användande. Därför beklagar Nackalistan att simhallen i Saltsjöbadsområdet lokaliserades till Saltsjöbaden. En optimal lokalisering säkrar också driftsfinansieringen på sikt för anläggningarna.,

Utegymanläggningar har Nackalistan motionerat om har ökat i antal och fått gehör av av majoriteten. Inga ytterligare satsningar på detta behövs utöver budgetområdet behövs för 2017.

Projekt Kostnad Mkr

Fler 11-mannafotbollsplaner	-5,0 tkr

Natur- och trafiknämnden

Satsningar på belysning, säkerhet och gång- och cykelvägar ska fortsätta. Det är viktigt att satsa på skötsel av kommunala områden som inte är klassade som naturreservat för att minska nedskräpning och förstörelse. En satsning på skötsel av naturreservaten, där särskilt Skuruparkens förhållanden ska granskas så att inte inhägnader ökar och allmänhetens tillgång till området minskar.

Projekt Kostnad Mkr

Minskad bullerfrekvens, ökad belysning bl a lekplatser	- 4,0 tkr
Uppvärmd nedfart Henriksdalsberget	-1,0 tkr

Kulturnämnden

Projekt Kostnad Mkr

Satsning kulturlokaler	- 15,0 tkr

Exploateringsverksamheten

Projekt Kostnad Mkr

Minskad nivå exploateringar Nacka	+40,0 Mkr
bygger stad	

Totalt -67,5 Mkr

Årlig kostnad fördelat på 33 år -2,1 Mkr